

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

QVOD EXTER-
NVS HOMO CVM
OMNIBVS OPERIBVS, QVAN-
tumuis lumine naturæ in omni scientia-
rum genere splendidus, deponi,
abnegari & plane
emori;

INTERNVS AVTEM PER
LVMEN GRATIAE ASSVMI, CONFES-
*sione & vita predicari, & soli Deo ad regni
caelestis hereditatem capiendam
vivere debeat.*

THEOSOPHO QVODAM ANONY-
MO AVTORE,

FRANCOFVRTI,
Typis ac sumptibus Ioannis Bringeri,
M. DC. XVII.

THE

OF

AND

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

THE

INDEX ELENCHVS CAPITVM.

- 1 *Quid sit Astrologia, & quid Theologia, quomodo ad inuicem conferuntur.*
- 2 *De Subiecto Astrologia.*
- 3 *De tribus partibus hominis, Spiritu, anima, corpore.*
- 4 *De compositione Microcosmi ex Macrocosmo.*
- 5 *Ab interno cælo omnia produci, moueri, & regi, & agitari, quæ cunque homines in terra agant.*
- 6 *De duplici firmamento ac sydere in unoquoque homine, & quod beneficio regenerationis in exercitatione sabbathi homo ex natura deteriori in meliorem possit transponi.*
- 7 *De distributione totius Astrologia*

A 2 gia

gia in septē gubernatores mundi, eorumque operationes & officia, tam in Macrocosmo quā in Microcosmo.

8. De Astrologia & qualis ea sit, & quomodo debeat theologizari.
9. Declaratio specifica quemadmodum Astrologia & in homine debeat, ac possit theologizari.

ASTRO.

ASTROLOGIA

THEOLOGIZATA.

CAPVT I.

*Quid sit Astrologia, quid Theologia, & quomodo
ad inuicem conferuntur.*

Astrologia est ipsa Phi-
losophia, vel est tot-
tum lumen Naturæ,
ex quo oritur vniuer-
sa sapientia Natura-
lis, siue rerum natura-

lium solida & sincera & exquisita co-
gnitio, quod lumen Naturæ duplex
est, externum & internum: Externū
in Macrocosmo, Internum in Micro-
cosmo. Vel Astrologia est apertissima
scientia boni & mali, quæ est & domi-
natur in rebus naturæ subiectis. Quæ
scientia in homine vicens, nisi à The-
ologia, id est, à sapientia diuina regi-
tur ac gubernatur tanquam famula à
sua Domina, est vitiosa. Et per ipsius
spe-

speciosam apparentiam, & concupiscibilem iucunditatem homo seipsum seducit & quasi de arbore verita comedendo, aut cum creaturis scortando animam suam meretricem facie babylonicam, sedentem super bestiam habentem septena capita & decē cornua, & mortē æternam sibi suauiter, a seipso deceptus adsciscit. Theologia vero est totum lumen gratiæ, ex Spiritu sancto, de supernis effusum, homini contingens, quod est vniuersa sapientiæ regni cœlestis rerum Diuinarum ac supernaturalium salutifera cognitio, castificans & expurgans animam ab omni inquinamento peccati, in corpore mortali habitantis, cuius respectu illa naturalis sapientia tantum vmbra est, quæ deleta & remoto mundo, simul delebitur, & remouebitur, & sola Theologia regnabit.

Astrologia sic dicitur, quod ex astris oriatur, sicut Theologia quod ex Deo fluat.

Astrologiæ viuere est, cum suauiter concupiscentia comedere de arbore i-

re scientiæ boni & mali: & acquirere sibi mortem.

Theologiæ vivere est comedere de ligno & arbore vitæ per intimam, sui abnegationem, atque inde acquirere sibi salutem & vitam.

Lumen Naturæ in Astrologia cum suis incitativis fructibus est instrumentum probatorium, quo homo, in medium scilicet inter Deum & creaturam positus probatur, quorsum voluntatem suam liberam suumque desiderium, amorem atque appetitum velit dirigere, aut convertere. Num ad Deum creatorem suum diligendo eum super omnia, ex toto corde suo, ex tota mente sua, ex tota anima sua, & ex totis viribus suis, id, quod esset vita theologia. An vero postposito Deo reflecti ad seipsum & ad creaturam per amorem sui & arrogantiam, bonorum acceptorum, id, quod esset vita astrologica, aut scortatio babylo-nica, ut ex sequentibus patebit. Astrologia possidet animam nostram cum corpore externo, in qua anima lumen naturæ habitat, & lucet, in aliis excellenti-

A

lenter, in aliis minus. Contriuet autem in se duo: 1. Omnia genera scientiarum, artium, linguarum, facultatum, & studiorum naturalium, vires omnes tam ingenii quam corporis, nec non omnes negotiationes, occupationes, actiones & labores hominum, quotquot eorum omnibus temporibus in vniuersa terra inter homines passim reperiuntur, exercentur, & vsurpantur, tam vetera, quam recentia, tam crassa quam subtilia, tam in bonos quam in malos vsus seruientia.

Deinde sub Astrologiam referuntur omnes ordines, status, & gradus hominum, discrimina personarum, dignitatum, muniourum, & officiorum, & omne genus vitæ, tam ab ipso Deo naturaliter ordinatum, quam ab ingenio humano excogitatum & inuentum per totum mundum à summo ac dignissimo, vsque ad infimum, ac sordidissimum. Omnia hæc sunt fructus astrorum & ex Astrologia originem suam habent, ac pertinent ad corpus, & ad animam, esseq; possunt tam bona quam mala, secundum di-
uersa

uersa vtentium & abutentium placita. Theologia vero possidet spiritum nostrum, quem habemus ex Deo, qui solus est Theologus, hoc est, sermo Dei, spiraculum Dei, verbum in templo cordis nostri existens, ac habitans, ex quo solo, iuxta sacras literas, haurienda est vera Theologia, hoc est, Dei rerum diuinarum cœlestium & supernaturalium cognitio, ex illuminatione ipsius Spiritus sancti habitantis oriunda ab intra, secundum cuius nutum, voluntatem & mādaturum omnes nostras scientias, industrias, labores & vitæ genera, ex lumine naturæ inuenta & desumpta in terris instituisse, dirigere & absoluerē debebamus: ita vt quicquid cogitarem, dicerem, & facerem in mundo in omnibus actibus, scientiis & laboribus, id omne ex voluntate Dei procedere, & quasi per ipsum Deum in nobis tanquam idoneis suis instrumentis fieri ac gubernari videretur.

Omne enim donum astrologicum ex lumine naturæ proueniens, a spiritu theologico in nobis habitante, do-

A s

bet

bet regi, & voluntati Diuinæ subiici, ut ita fiat voluntas Domini sicut in cœlo & in terra. Omnis enim sapientia est à Domino tam naturalis quam supernaturalis. Astrologia est scientia colendi & perlustrandi terram, agrum, hortum, paradysum, inferiore terrestrem, ex quo desumptus & factus est homo, quo ad corpus & animam, cuius laboribus siue culturæ sex dies definiti sunt & ordinati. Cæterum quia hæc scientia per se non confert salutem & beatitudinem æternam, sed saltem ad præsentem vitam pertinet, necesse est, ut addatur Theologia domina ac Magistra omnium scientiarum ac artium. Quæ cum sit sapientia de supernis, in se habet scientiam colendi & perlustrandi terram, agrum, hortum, paradysum superiorem cœlestem, ex quo etiam in se habet, ad cuius culturam solus dies septimus, qui est septimus, qui est dies sabbathi, deputatus est.

Ita enim inter Deum & hominem ab æterno comparatum est, ut homo sit Deus, & Deus homo, neuter sine altero,

altero, hoc est, sicut ipse Deus est paradisus, hortus, tabernaculum, mansio, domus, templum, & Hierusalem hominis, ita etiam in eundem finem homo creatus est, ut paradisus, hortus, tabernaculum, mansio, domus, templum & Hierusalem Dei sit. ut per hanc mutuam unionem & amicitiam Dei cum homine, & hominis cum Deo, omnis sapientia, potentia, virtus & gloria æternaliter in Deo abscondita, aperiretur & multiplicaretur. Omnia enim Deus semel fecit propter hominem, hominem vero propter seipsum.

Cap. II.

De Subiecto Astrologia.

STudium Astrologiæ seu Philosophiæ versatur circa vniuersalem cognitionem omnium magnarum & arcanorum Dei, rebus naturalibus in prima creatione de supernis inferiorum & inditorum. Exercitium igitur luminis naturæ est sagacissima per scrutatio atque enucleatio virtutum
abs-

abstrusarum, internarum, & inuisibili-
um in rebus externis, corporalibus &
visibilibus latentium, nimirum quæ
magni huius mundi fuerit materia
prima ex qua factus est: Quid sint E-
lementa, & ea, quæ ex elementis na-
scuntur, & in eis consistunt: qualis i-
psorum creatio, essentia, natura, pro-
prietas, & operatio, tam intus, quam
extra: Quid sit in astris cœli: Quæ eo-
rum operatio; quid in volatilib. quid
in piscibus, metallis, mineralibus, gê-
mis, quid sit in omni germinum & ve-
getabilium specie, quid in animalib.
bestiis, reptilibus, & in tota mundi
machina: Quæ nimirum sit illa massa,
vel limus, vel pulvis, ex quo corpus ho-
minis primi formabatur, & unde ani-
mam suam acceperit, & quid sit illa; &
unde spiritum habeat, & quid sit ille,
atque ita omnem sapientiam & co-
gnitionem totius vniuersi, lumen na-
turæ vel Astrologia in se complecti-
tur, hoc est, hæc omnia habentur, &
addiscuntur in schola luminis natu-
ræ, & referuntur ad Astrologiam, vel
potius sunt ipsa Astrologia.

Sub-

Subiectum igitur Astrologizæ est duplex, scilicet Macrocosmus, & Microcosmus, hoc est, mundus maior & mundus minor. Mundus maior est ipsa hæc machina, domusque magna, siue tabernaculum hoc ingens, in quo omnes habitamus, & viuimus, & constat ex quatuor elementis, igne, aere, aqua, terra, & cælo. Estque duplex, visibilis, secundum corpus, inuisibilis secundum animam siue spiritum.

Mundus minor est homo, mundi maioris proles siue filius, ex toto mundo maiore extractus & compositus: qui etiam in se est duplex. Visibilis & externus quo ad corpus. Inuisibilis & internus, quoad animam.

Et sicut homo non aliunde, sed ex mundo factus, ita etiam non aliorsum sed intra mundum est locatus, atque positus, vt in eo viuat, habitet ac ambulet, ita tamen, vt caueat sibi à serpente illo callido ne moriatur, hoc est, vt non seruiat animæ mundi & creaturis vanitati subiectis, sed, vt sapiens dominetur astris, resistatque diabolo, tentanti se, per concupiscentiam carnis,

nis,

nis, oculorum & superbiam vitæ, & supprimat naturam peccatricem, viuens ac ambulans in sapientia & simplicitate numinis Diuini, sibi innati, non in calliditate serpentis per arrogantiam, & amorem su ipsius. Certissimum autem est, ex quo quid nascitur, & procreatur, ex eo etiam alimentæ essentiæ & naturæ suæ conuenientia ad sustentationem sui quærit, desiderat ac accipit. Iam homo ex Macrocosmo est desumptus & compositus, & in eundem locatus.

Ergo etiam necessario, ex Macrocosmo alitur, fouetur, cibatur, potatur, vestitur, & sustentatur, iuxta illud Genes. 3. v. 9. Ex terra sumptus es, & ex eâ comedes herbas agri, donec reuer-taris in terram, nam ex ea sumptus es.

Cum vero homo quo ad corpus, sit ex elementis compositus, & quoad animam, ex astris, vtraque pars cibatur & sustentatur ex eo, de quo sumpta est, cibus siue alimentum corporis, ex quo corpus crescit vsque ad debitam staturam, prouenit homini ex elementis, terra, aqua, aëre, & igne, non quidem

quidem quod homo cruda elementorum corpora in cibum sibi sumat, sed fructus ex elementis nascentes illi sunt in nutrimentum, cibis vero animæ in corpore Microcosmi habitantis, sunt omnis generis scientiæ, artes, facultates & industriæ, quibus ea sese tingit, & ad perfectionem sefealit. Porro omne alimentum transigit in substantiam vteris & fit idem quod ipse est, quicquid homo comedit ac bibit, id ipsum essentialiter per digestionem Archæi in ventriculo transmutatur in hominis substantiam, naturam & proprietatem, nec non formam. Cibus, inquam, transit & convertitur in naturam vescentis. & potus in substantiam bibentis, fitque vinum & idem cum ipso.

Et hæc primum de corpore intelligentur, nec mirum, quia ex ipso factus est homo, quo vescitur, & quod bibit. Itæ etiam quicquid homo addidit, studet, cognoscit, in rebus extrasepositis, ea cognitio & intelligentia transit in ipsam hominis essentiã, naturã & proprietatẽ, & fit vñ cum ipso.

Lumen

Lumen naturæ fit homo in homi-
 ne, & per hominem diligenter scru-
 tantem, & homo fit lumen in lumine,
 & per lumen, & beneficio istius inue-
 nit omnia, quæcunque quærit & desi-
 derat, alius tamen plus, alius minus,
 non .n. omnes simili studio quærent.
 Omnis cognitio, sciëntia, ars, industria
 & facultas transit in naturā hominis,
 penetrat eū, occupat eū, possidet eū,
 tingit eum, adglutinatur, vnitur cum
 eo, & perficitur in eo, & ipse in illo.
 Quocunque enim alimentorum ge-
 nere homo vtitur, & quicquid cona-
 tur studere, inquirere, cognoscere &
 intelligere, hoc non est ab essentia &
 natura alienū aut peregrinum. Quia
 quicquid est extra hominem, hoc est
 etiam intra ipsum, quoniam ex his o-
 mnibus factus est homo, quæ extra eū
 sunt, id est, ex tota rerum vniuersitate.
 Quicquid igitur ab extra adsumit, ex
 elementis & astris per cibum, potum,
 cognitionem, studium & intelligen-
 tiam, hoc idem est quod homo est, &
 fit idem cum homine. Sic homo com-
 edens & bibens essentialiter vnitur
 cum

cum eo, quod comedit & bibit, & discens ac cognoscens vnitur essentialiter cum eo, quod studet, discit & cognoscit: quapropter certissima est hæc regula. Omne quod est extra nos, etiam est intra nos, quod hoc loco de anima & corpore philosophantes sic declaramus. Totus hic mundus visibilis quoad corpus, inuisibilis quoad animam suam, extra nos est. Ex hoc essentialiter nos omnes in & cum homine primo compositi sumus & creati, & in continenti post creationem in illum positi & locati. Et cum omne deriuatum retineat essentiam, naturam, proprietatemque suam originis, manifestum est, quod etiam si Macrocosmus sit extra nos, tamen ille etiam intra nos reuersus reperiatur. Mundus, inquam, in nobis est, & nos sumus in illo, & hoc tamen ita, vt ille etiam sit extra nos, & nos extra illum; Non profecto ullam aliunde habemus existentiam, siue originem, nisi ex eo quod est extra nos, & quod fuit ante nos, nec in alio quopiam sumus, habitamus, ambulamus, ac viuimus, nisi in eo, ex quo

B

facti

facti sumus nec ex ullo alio cibum ac potum tam pro corpore, quam pro anima petimus & haurimus, nisi ex eo in quod positi sumus, & quod positum est in nos.

Quoad Spiritum sumus ex Deo, mouemur in Deo, viuimus in Deo, & nutrimur ex Deo: hinc Deus est in nobis, & in Deo sumus. Deus posuit & locauit se in nos, & nos positi & locati sumus in Deum. Quoad animam sumus ex firmamento, seu astris, mouemur & viuimus in illo, & nutrimur ex illo. Hinc firmamentum cum astralibus suis virtutibus, & operationibus est in nobis, & nos positi & locati sumus in firmamentum. Quoad corpus, sumus ex elementis, mouemur & viuimus in illis, & nutrimur ex illis. Hinc elementa sunt in nobis, & nos in illis, Elementa per limum in nos sunt posita & locata, & nos positi & locati sumus in illa. Sic Deus totus est extra nos, & totus etiam intra nos, per eius inspirationes, hoc est, per spiritum suum nobis communicatum. Sic totus mundus est extra Adamum,

&

& totus etiam intra Adamum, per eius limi extractionem. Sic Adamus totus extra nos & totus etiam intra nos per eius Seminis extractionem, gestamus itaque Deum in nobis, & Deus nos gestat in se ipso. Deus nos secum habet & est nobis propior, quam nosmet nobis ipsis sumus, habemus Deum ubique nobiscum, siue id sciamus, siue nesciamus. Gestamus mundum in nobis, & mundus nos in se gestat; quicquid digitis sentimus, palpamus, tangimus, gustamus, olfacimus, audimus, videmus, imaginamur, cogitamus, speculamur, discimus, intelligimus, sapimus, cognoscimus, edimus & bibimus, & ubiq; ambulamus, hoc id ipsum est, ex quo ortum traximus. Semper versamur in iis, ex quibus facti sumus. Homo enim est Centrum totius vniuersi, sic nihil aliud discimus, quam id ipsum quod ante nos fuit, & ex quo facti sumus, & quod antequam incipimus discere, in nobis latet. Imo nihil aliud discimus, scrutamur & cognoscimus, quam nos ipsos, nimirum discentes, scrutantes

& cognoscentes id, de quo venimus,
 & vnde nostrum esse accepimus. Sic
 nihil aliud edimus aut bibimus, quam
 nos ipsos, nimirum comedentes & bi-
 bentes id, de quo facti sumus. Sic cor-
 pus habet suam famem & sitim in se
 ipso ab intra, & capit perfectionem
 sui per cibum & potum ex elementis
 ab extra sumptum. Sic anima habet
 suam famem & sitim in se ipsa, & desi-
 derat perfectionem sui per cibum ac
 potum ex astris, qui est sapientia &
 cognitio rerum naturalium per ar-
 tes, linguas, scientias. Hinc nascun-
 tur artifices & sapientes huius mun-
 di. Porro sicut in cibo ac potu ex ele-
 mentis sumpto, semper est purum ac
 impurum coniunctim, quæ cum veni-
 unt in stomachum ad ignem digestio-
 nis per Vulcanum siue Archæum na-
 turæ internum, motu spagyrico ab
 inuicem separantur. Et quod purum
 est, retinetur & manet in nobis, hoc
 est, essentia ex cibo & potu extracta,
 est purum ab impuro separatū, quod
 transit in carnem & sanguinem. Nam
 instar fermenti penetrat corpus, & fit
 vnum

vnum cum illo, & incrementum facit illud, vt maius fiat, & solidius, in vitibus nervisque suis. Impurum vero à nutrimento alienum per secessum eiicitur. Idque ex operatione Archæi in ventriculo laborantis. Pari ratione se res habet etiam in omnibus scientiis ex lumine naturæ oriundis; vbi semper bonum & malum conductæ sunt convertibilia. Quapropter nisi Astrologia theologizatur, hoc est, nisi quod bonum est retineatur, & quod malum est, reiciatur, homo sibi æternam mortem inducit, & hæc est probatio hominis.

Caput III.

De tribus partibus hominis, Spiritu, Anima, Corpore: vnde quælibet sumpta, & quomodo una in altera.

Partes totius Vniuersi ex quo homo totus factus est, sunt tres. 1. Mundus æternitatis. 2. Mundus animæ. 3. Mundus temporis. Hominis partes tres sunt, Spiritus, Anima, Corpus. Et hæ tres partes sunt ortæ & assumptæ ex illis tribus partibus totius Vniuersi.

nimirum spiritus in homine est ex spiritu Dei, & participat cum æternitate & æuo. Anima in homine est extracta ex anima mundi & participat cum æuo & tempore. Corpus hominis ex corpore mundi vel elementis formatum & compositum est, & participat cum solo tempore. Corpus ex elementis extractum, & in hanc formam constitutum, est domus, tabernaculum, & sedes animæ, præcipue autem in corde residentis.

Anima hominis ex anima mundi extracta, & sordi tradita est, habitaculum spiritus Diuini, & habet in se spiritum Diuinum. Sic vnum existit in alio, & operatur in alio.

Spiritus in anima, & per animam.

Anima in corpore & per corpus.

Corpus in subiectis externis, & per ea.

Omne quod est extra, est sicuti id quod est intra.

Sed.

Internum semper superat externum in essentia, virtute & operatione. Nam quo quid interius, eo nobilius,

lius, potentius, & capacius est. Magna virtus est in corpore si excitatur. Maior in anima firmamenti, si excitatur, maxima in Spiritu Divino si excitatur.

Excitatione omnia patefunt, quæ sunt abscondita, & in ignorantiam posita. Dormitat enim in nobis sapientia, tam Divina quam naturalis, & utraque lux in tenebris lucet, & sine excitatione homo habendo caret.

Magna & excellens est cognitio corporis humani ex elementis extracti & in hanc formam dispositi.

Maior, & excellentior est cognitio animæ ex firmamento delumpta & corpori inserta.

Maxima & excellentissima est cognitio Spiritus ex ore Dei primo homini inspirati, & per mysterium multiplicationis nobis singulis æque communicati.

Quare magna, magna est cognitio corporis humani propter compositionem mirandam, hoc est, quia omnia quatuor elementa essentialiter, in ipso sunt composita.

B

4

Et

Et præterea omnium creaturarum totius mundi visibilis, quæ sunt in terra, quæ in aqua, quæ in aere, quæ in igne, harum, inquam, omnium essentia, natura & proprietas homini sunt incorporata & insita. Sed cum omnia generaliter sint coniuncta & in vnam cutim inclusa, non omnia simul & semel patent, nec patere possunt, sed in specie saltem procedunt, & dignoscuntur, prout eliciuntur & excitantur.

Quare maior est cognitio animæ, quæ est in corde hominis?

Quia totum firmamentum cum omni omnium creaturarum astrorum essentia, natura, virtute, proprietate, inclinatione, cooperatione in ipsa est coniunctum & complicatum, ita ut nihil sit in tota potestate Spiritus firmamentalis, seu animæ mundi, quod etiam anima hominis in sese non habeat, & in exaltatione sui de se dare valeat. Imo totum lumen naturæ est in anima Microcosmi, quod est sapientia & potestas, ac vigor omnium rerum totius mundi, per omnia elementa.

menta & elementorum procreata. Ipsa est enim spiritus Astrologicus, continens in se omne genus scientiarum: Magicam, Cabalisticam, Astronomiam cum omnib. suis speciebus: Chymiam; Medicinam; Physicam: omnes artes & linguas, omnia opificia, & vniuersa studia, per totam naturæ officinam extantia.

Sed quia hæc omnia in vnum sunt collecta & generaliter in anima comprehensa; non omnia simul patent, aut in actu esse possunt, quamuis sint in potentia, sed speciatim eliciuntur & producuntur.

Quare, vero maxima est Spiritus Dei in nobis habitantis cognitio?

Quia maximus est, & super omnia eminentissimus ille, ex quo spiritū hūc accepimus; Est vero in hoc ipso spiritu sapiētia tota & potentia Diuina, ex qua fluit salutifera illa cognitio, h. e. Theologia, tractās de reb. sup. naturalib. cœlestib. atq; Diuinis, & versatur in magnalib. & mysteriis Dei sup. naturā positis, & tēdit vsq; ad inexhaustā & ineffabilem Deitatis profunditatē, in

B s

qua

qua profunditate omnium operum Dei, & rerum gestarum, in tempore ab initio creationis, vsq; in finem consummationis seculi, ipsissima origo, materia, causa, & finis, æternaliter & essentialiter latuit. Omnia enim ex ipso prodierunt, omnia per ipsum facta sunt, & omnia in ipso consistunt. Quo quid interius, eo nobilius & præstantius.

Mundus hic visibilis est corpus ex igne, aqua, aere, & terra compactum, qui est extra, habet in se spiritum naturæ, qui est anima mundi quæ est intra, ad quam animam, corpus hoc externum pertinet, q; ab ea inhabitatur, possidetur & gubernatur. Hinc anima mûdi est nobilior corpore, hæc anima mundi habet in se Spiritum Dei, qui eam comprehendit ac possidet.

Extra enim Deum, vel Spiritum Dei nihil est.

Hinc spiritus nobilior anima, semper nobilius in ignobiliore extat, & interna prævalent externis, tam essentia quam potentia. Sic corpus nostrum

strum externum est quidem magnū in statura & quantitate corporea, verum anima in eo habitās, essentia, virtute, & potentia maior existit. Spiritus vero maximus est omnium, non mole aut quantitate corporea, sed essentia, virtute, & potentia. Ideoque maxime mirabilis: eo nihil maius est in quo sunt omnia: eo nihil minus est, quod est in omnibus minimis. Probe igitur hāc observemus regulam: Quo quid interius magisque occultum ab externis sensibus, eo dignius, nobilius ac potentius est in sua essentia, natura & proprietate, id quod per exemplum demonstrabimus. Quisvis domus nō propter se, sed propter inhabitatorem ædificatur. Iam ædificiū est res externa, inhabitator autem res interna, domus propter hospitem, & non hospes propter domum. Ergo inhabitator longe dignior ac præstantior est in sua essentia omni ædificio, quantumvis sumptuoso. Ad quid enim prodest domus, deficiente hospite? Sic vestimenta fiunt & parantur propter corpus, ut ipsum sit & ambulet in

let in illis. Vestimenta sunt res externæ: Corpus est internū, ergo corpus in sua essentia longe nobilius & dignius est omnib. vestimentis, quātumvis pretiosis. Ad quid. n. vestimētis opus est, si defint, qui induant. Vestimenta igitur propter corpus, & non corpus propter vestimenta. Sic corpus, vestimentū, domus, & habitaculū animæ, est externum quoddā, Anima vero interna, corpus propter animā est, & nō anima propter corpus. Ergo anima in sua essentia longe nobilior & dignior est creaturā, quā corpus, etiā si sit formosissimū & optime proportionatū. quid. n. valet corpus, deficiēte anima? Quidauēr. Sic anima facta & creata in habitaculū spiritus Diuini, est quiddā externum, spiritus autē est internus, & anima propter spiritū est, & non spiritus propter animā, Erg. spiritus Dei nobilior, pstantior & dignior, & inuenitur in sua origine, essentia, natura, virtute, potētia & pprietate. sic Deus est & manet intimus, summus, maximus, potentiss. nobilissimus & dignissimus super omnia, & cōtinet in se omnia, Ipse v. à nullo cōtinetur. Porro

quo quid interius, eo nobis propius est, magisq; vicinū, sed & eo difficilius inuentu & cognitu, ppter nimiam auersionē & abalienationē animæ nostræ à Diuinis & celestib. & propter nimiam tenacitatē, & adhaerentiā amoris nostri ad creaturas mundi. Et contra quo qd exterius eo remotius à nobis, eoq; alienius, exempli gratia. Spiritus Domini reuera est, & habitat in anima mea, illius sedes est in cordis mei capsula. Cum v. omnis inhabitator sit intra, & habitaculum extra, sequitur, quod spiritus Domini vicinior mihi sit, quā ego met mihi sum. Et sic patet causa, quod regnum Dei non querendum sit extra nos, hic vel ibi, sed ab intra, teste ipso Christo, qui dicit Luc. 17. interrogatus à Phariseis, quando venturum esset regnum Dei? Non venit regnum Dei cum observatione, neq; dicent, ecce hic, aut ecce illic. Ecce enim regnum Dei intra vos est. Et Apostolus Paulus ad Romnaos 14. Regnum Dei non est cibus ac potus, sed iustitia & pax, & gaudium in spiritu sancto: etenim q in his seruit Christo, acce-

acceptus est Deo, & probatus hominibus. Item Act. 17. vt quærerent Deum, si forte palpent eum, & inueniãt, quamuis non longe absit ab vnoquoque nostrũ, per ipsum enim viuimus & mouemur & sumus. Anima est & habitat in corde, & cor est in corpore meo, ergo anima vicinior mihi est, quam corpus. Corpus meum est amicum vestimentis, hinc corpus mihi propius est, quam vestimenta, & anima propior corpore, & spiritus propior anima, ideoque etiam nobilior, dignior & maioris momenti. Quod autem verum sit, omne internum esse nobilius & dignius suo externo, in quo est & habitat, id vel omnes testatum facimus, nolentes, volentes, scientes, nescientes. Ecce enim si sumus in periculis vitæ per ignem, per aquã, per item aut bella & nobis imminentibus, ibi sane primo omnia nostra ædificia tam sumptuosa, quam vilia, cum externis bonis relinquimus, & cum paucis, si qua possumus nobiscum deportare, in fugam nos conuertimus, modo vt seruetur corpus vestitum,

vita

vita & anima salua & illaesa, quo ipso testamur interiora esse potiora exter-
nis. Quis autem tam volet esse sto-
lidus, vt corpus suum propter ædifi-
cia & bona externa retinenda, velit
negligere, amittere & perdere? cum
amisso & perduto corpore, ædificia &
bona externa, multo magis sunt amif-
sa & perditā. Deinde ingrauescente
periculo, magisq; nos urgente & ob-
ruente necessitate & angustia, relin-
quimus & reiicimus cum Ioanne di-
scipulo Christi, Marci 14. ipsa vesti-
mēta, quibus tegebamur, & quicquid
nobis de rebus superest, & fugam da-
mus, nudi, & pauperes, vnum modo
vt seruetur, & retineatur corpus cum
vita & anima saluum & incolume.
Nonne hoc ipso innuimus, & osten-
dimus, interna esse meliora, & maio-
ra externis.

Cum vero corpus & vita sint inter-
na, vestimenta autem externa: quis
tam peruersa volet esse mentis, vt ma-
ior amore complectatur vestimenta,
quam corpus & vitam? Et cum à nimia
velit in periculo, vt retineat, & seruet
vesti-

vestimenta, etiam si corpus & vitam cogatur amittere & perdere. Porro in persecutionib. propter nomen Christi, aut propter veritatem etiam corpus, & vitam in periculum ponentes, ea relinquimus, & tradimus nostris hostibus, tyrannis scilicet ad patientiam instar agni, quem omnes imitantur oves, modo ut retineatur anima in fide & cognitione Dei, atque veritatis integra, fortis, salua & incorrupta. Nonne significamus per hoc interna praevalere externis, quia anima est interna, corpus externum? Quis vero tam stolidus volet esse mente ut malit animam suam cum fide in Deum & cognitione veritatis negligere, & amittere, modo ut retineatur corpus externum, mortale, & vita temporalis. Perdita enim & amissa fide, & cognitione veritatis, corpus cum vita temporali nullius est momenti. Postremo in extremis conscientiae nostrae ob peccata peracta cruciatibus, angustiis, & doloribus infernalibus, etiam ipsam cum Davide animam relinquimus & execramur, & nos ipsos
omnino

omnino exanimos euacuamus ab omni solatio tam Dei, quam creaturarum, & nobis ipsis destituimur conclamantes cum filio Dei. Deus meus, Deus meus, ut quod me dereliquisti, modo ut Deus solus & vnicus nobis sit, ac remaneat illæsus, inuiolatus, iustus & perfectus in omnibus. Quæ nobiscum cœpit tam dulcibus quam amaris. Sic per aduersa semper ad interna reducimur, & facimus regressum ad nos ipsos, & ad Deum qui in nobis est. Nonne igitur hoc modo testamur veritatem huius regulæ? Quod omne interius suo exteriori sit nobilius & dignius.

Quapropter cum nihil sit in nobis tam vicinum & intimum atque Deus est, sequitur, quod nec aliud quicquid tam sit magni faciendum, quærendum & amandum, quam solus Deus, qui præstantissimum thesaurum sapientiæ, lucis, vitæ, veritatis & virtutis suæ Diuinæ ex se ipso desumptum in nos posuit, & occultauit, eamque iussit petere, quærere & pulsare in abscondito cordis nostri in Spiritu & veritate,

C

dato

dato testimonio, quod regnum Dei primo omnium querendum, minime sit hic vel ibi extra nos, sed interius in nobis ipsis instar thesauri in agro absconditi inueniendum. Ex hisce omnibus mihi liquide patet, Deo in hac vita, dum sum in hoc mundo, & in hoc corpore mortali, nihil omnino mihi remotius aut propius esse, atque in vita æterna ipse futurus mihi est.

Verum ergo Deum meum æque mihi iam præsentem & internum habeo atque sentio, prout in altero mundo, & in corpore eum sum habiturus. Ipse enim est in me, & ego in illo, siue sim in corpore mortali in hoc mundo, siue extra corpus in illo mundo, hoc saltem facit discrimen, quod hæc res iam adhuc est abscondita, tunc vero erit manifesta & aperta: Quod vero ego ipsi non sum tam propinquus, & vicinus ut ipse mihi est, hoc non illi, sed meæ auersioni imputandum est, quia non sabbathizo in Deo meo, qui mecum est. Hoc est, quia cum iniqua & yagabunda mea Anima per-

cra-

creaturas discurrendo magis delectator esse & versari in mea propria voluntate extra patriam æternam, & serpentem istum semper sibilantem reperere seu in multifaria concupiscentia ad res, & creaturas mundi, in multifaria cupiditate, & delectatione carnis, oculorum & superbia vitæ, seu amore proprio. Et non minus frequens sum in vario discursu cogitationum mearum, die ac nocte, ex corde meo subinde ascendentium, nunc hoc nunc illud speculantium, & volentium, ubi præterea omni curarum genere meipsum aggrauo, & defatigo, variisq; affectibus torquedo. Quæ omnia sunt astrologica in anima nostra, operatio & reuolutio siderum interiorum.

Si vero Astrologiam meam theologizarem, id est, si intrinsecus ab hisce omnibus desisterem & feriarer & studerem in Deo meo, qui mecum habitat, id est, si animum meum assuefacerem ad quietem, & tranquillitatem spiritualem, ut cessaret vagari in vanitate cogitationum,

C 2

cūra-

curarum, & affectuum ut vacaret à rebus externis, & creaturis huius mundi, & præsertim ab amore mei ipsius ut totus in meipso emorerer, & quasi annihilarer, veniremque in tædium, & obliuionem non saltem omnium rerum totius mundi extra me positarum & mūdanz amicitiaz, quam cum hominibus habeo, sed etiam in plenariam derelictionem mei ipsius, hoc est meæ voluntatis, meæ, si qua est, sapientiaz, cogitationis, scientiaz, artis, industriæ, prudentiaz, meæ, si qua est, dignitatis, laudis, honoris, virtutis, aut æstimationis in mundo apud homines; mei, si quod est, officii, status, gradus, ordinis, & in summa, in absolutam obliuionem omnium negotiorum, & occupationum mearum, & mei ipsius tam intus, quam extra, id quod nihil aliud est, quam Astrologiam theologizare.

Tunc demum inciperem magis, magisque videre & cognoscere præsentissimam Dei in me habitationem, & sic de arbore vitæ gustarem, ac comederem, quæ est in medio paradisi, qui para-

paradisus ego ipse sum, vt hospes apud quem Deus est & esse debet, & ego vicissim apud Deum, hoc, inquam, esset animæ meæ exercitium, theologia Astrologiæ, & regressio

ab Externis ad interna.

à Natura ad gratiam

à Creatura ad Deum

ab Amicitia mundi ad amicitiam Dei.

ab Arbore mortis ad arborem vitæ,

à Terrenis ad cœlestia.

Sic vaderem rursus ad primam, meam originem, vnde exiui, per arrogantiam mihi libertatem volendi, desiderandi, concupiscendi, excogitandi, dicendi, & faciendi quod mihi libitum fuit neglecto interim Deo, sine quo nihil debebam facere. Quicquid igitur habemus ex lumine naturæ, hoc omne cum humillima abnegatione ad pedes Dei Opt. Max. semel in septimana deponendum: siue id sit scientia Magica, siue Cabalistica, siue Astronomica, siue Chymica, siue Medica, siue Physica. Item artes

liberales & opificia mechanica, & quaecunque studium, officium, status, ordo, dignitas, vitæ genus. Item opes, diuitiæ, honores, & omnis generis dona naturalia. hæc omnia pertinent ad nostram hanc Astrologiam & debent ita theologizari per exercitium sabbathi sanctificandi. Quod est vniuersalis obliuio omnium rerum, & nostri ipsorum, & requies animæ nostræ ab omni inquietudine in silentio sacro: cessatio ab omni voluntate, cogitatione, desiderio, affectu, discursu & operatione, tam intus quam extra. Atque hæc est vnica illa, & principalis causa sabbathi diuinitus homini demandati, ne scilicet, homo ex esu arboris vetitæ sibi mortem comedat, & pereat.

Comedere est delectari in seipso, & in creaturis potius, quam in ipso creatore, suauari sibi in donis acceptis neglecto datore, amare mundum & quæ in mundo sunt, neglecto Deo, seruire Mammonæ, neglecto Deo. Omnibus rebus pro libitu ac voluntate sua vti, sperare lege Domini. Non
con-

ecupifces; non comedes, nō defiderabis: Auertere te à Deo ad creaturas, & ad feipfum: fcortari cum creaturis, languescere in amore rerum terrenarum & bonorum temporalium postposito Deo, id quod in ille modis deferibi potest.

Huic doctrina Christi, qui venit de superis, & affert cœlestem ac Diuinam sapientiam ex lumine gratiæ omnino contrarium sonat, videlicet, quod homo debeat conuerti in puerum & tantum in se habere scientiæ de bono & malo in se vigentis quantum habuerit cum adhuc effet puer, seu infans recens: Doctrina Christi, inquam, iubet hominem edere de arbore vitæ, hoc est, viuere ex inspiratione Numinis interni, quod est rursum deficere à creaturis, & se ipso ad Deum.

Cohærere Deo, relicto Mammona: vniri cum Deo, relicto amore creaturarum, credere in Deum, offerre & tradere se Deo, orare, fiat voluntas tua Domine, exuere veterem hominem, & induere nouum, fugere

malum, & adherere bono, quod itidem mille loquendi modis & phrasibus ex ipsis Apostolorum scriptis explicari potest. Quomodo vero omnia & singula scientiarum & donorum, naturalium genera, variaque ista hominum studia, actiones, negotia, & discrimina, & ex lumine naturæ, vel ex astris oriantur, & quo ordine ad septem gubernatores mundi referantur, & quatenus homo eisdem debeat uti; Item, quomodo unusquisque nostrum sui ipsius Astrologiam in se vigentem debeat theologizare, nouamque natiuitatem ex cœlo nouæ creaturæ sibi erigere, & instituere, nouumque vitæ genus assumere, præcipue autem quæ sit solida ac omnium certissima sabbathi causa, hoc est, quomodo homo debeat sex dies laborare, & septime die sabbathum rite sanctificare, hæc omnia admodum euidenter ostenduntur, & proponuntur, in sequentibus huius libri capitulis.

LIBRUS PRIMUS DE ASTROLOGIA

Capitulum I. De Astrologia

CAPYT IV.

*Decompositione Microcosmi, id est, hominis
ex Macrocosmo, id est, magno
mundo.*

Primus ille totius generis humani
parens Adam per admirandam
Dei sapiētiam, & operationem, quo-
ad suam animam & corpus produce-
batur, & formabatur, ex limo seu pul-
uere terræ, qui limus siue puluis talis
erat massa seu materia, quæ in se con-
iunctam & compositam habebat to-
tius mundi maioris, & omnium quæ
in eo erant vniuersam essentiam, na-
turam, virtutem & proprietatem, illa,
inquam, massa, limus, seu puluis erat
mera quinta essentia, ex totius mundi
machina vnde quaque extracta: Ex
quo limo seu massa talis fiebat creatu-
ra, quæ excepta forma in omnibus v-
num & idem erat cum mundo ma-
gno, ex quo producebatur; Hinc ista
creatura vocabatur homo, qui postea
reuelata inter sapientes admiranda e-
ius creatione, & reformatione, quam
aptissime μικρόκοσμος, hoc est, par-
uus

uus, vel minor mundus consuevit appellari: Huius limi, pulueris ac massæ ex toto Macrocosmo extractæ, absolutam descriptionem, essentialem explicationem apud solum Theophrastum Paracelsum in suis præstantissimis scriptis abūde & mirifice declaratam inuenimus passim. Cum igitur omne productum & compositum non aliunde accipiat & assumat essentiam, naturam & proprietatem, nisi ex ipso, vnde fit & producit, etiam ille primus homo, tanquam mundus alter, & posterior ex mundo priori factus per limum, eiusdem essentiæ, naturæ & proprietatis factus est particeps, quam Macrocosmus in se habuit, homine enim existente, & compacto cum toto mundo magno in illa Quinta essentia limi extracti continuo secutum est. Quod totus Macrocosmus in hominem per formationem Diuinam complicitate est collectus, & transpositus, manente tamen salua & integra Macrocosmi substantia & natura.

Nam

Nam talis est conditio in vniuersa rerum productione & generatione, quod quodlibet simile de se producat suum simile, idque sine destructione suæ essentiæ & naturæ. Hinc quod originem & deriuationem suam habet ex D E O, Idem est quod Deus, Spiritus seu spiraculum Dei, quod est in homine immediate ex D E O processit, Ergo Deus reuera est in homine nimirum per eius inspirationem: Quod originem, & deriuationem habet ex mundo, idem est, quod mundus. Anima & Corpus hominis immediate ex mundo sunt desumpta, extracta & composita, ergo mundus reuera est in homine per eius limi transformationem. Sic homo primus ex Macrocosmo factus Macrocosmum in se gestabat, cum omnium creaturarum essentia & natura complicata, collecta & compacta: Itatamen, quod corpus ex elementis & elementatis formabatur. Quoad animam ex anima Microcosmi seu Spiritu Naturæ, qui totum

Fina

Firmamentum cum omnibus & singulis astris, astrolabicisque virtutibus & operationibus in se continet ac cōplectitur. Ita factum est, quod nihil extra hominem in toto cœlo naturæ & in omnibus elementis, cum quo homo in compositione sua essentialiter non participet, eiusque naturæ sit præditus.

Duo autem sunt, in quibus Microcosmus à Macrocosmo differt & alienus esse apparet, nimirum primo forma personæ, & secundo complicatione rerum. Quoad formam visum fuit sapientiæ Diuinæ massam illam ex Macrocosmo extractam & in hominem conuertendam non in formam Macrocosmi quæ rotunda & circularis est, ponere ac statuere, nec ad formam imaginis & similitudinis suæ erigere, & applicare placuit, homine interim nihilominus manente Microcosmo.

Differentia igitur hæc non tangit essentiam, forma non tollit veritatem subiecti, quo minus homo credatur esse Microcosmus. Quoad complica-
tio-

tionem siue compositionem omnium rerum naturalium in vnum corpus, siue in vnam personam, non possunt omnia simul in homine esse aperta, & inter se cognoscibilia, sed vnum post alterum, prout excitatur, & prouocatur, in specie patet ac viget, reliquis interim occulte manentibus: In Macrocosmo omnia sunt explicite in speciebus suis existentia viuentia, & operantia, at in Microcosmo omnia sunt implicite compacta & simul coniuncta. Porro postquam homo Microcosmus iam in se ipso erat, & habebat omnia ex quibus erat sumptus, Ecce tota naturæ plenitudo in ipso erat cōiuncta, tam corporaliter quam spiritualiter, & tanquam thesaurus opulentissimus in vnum centrum cōlecta, & reposita, ita vt homo esset omnia complicate, & nihil tamen omnium explicite. Ex hoc protoplasto siue primo omnium formato homine ac genitore pari modo nos etiam constituti sumus, & formati, non quidem per eiusmodi limum siue massam, qualis illa fuit in initio, de qua Adam

dam fiebat, sed per massam ex substantia Microcosmi extractam, quam nos cum Paracelso vocamus Ens hominis, quod semen totum Microcosmum, id est, hominem in se habet atque gerit complicate, vnde & proles humana genitori suo quoad materiam, essentiam, naturam & proprietatem per omnia similis crescit & egreditur tanquam simulacrum vivum, quod sane non fieret, si hæc omnia in ente seminis non laterent & extarent. Hinc quilibet nostrum idem habet in se essentialiter ex parente suo per ens seminis sibi traditum, quod primus ille homo per ens limi ex Macrocosmo extracti accepit ac habuit, nimirum corpus elementale ex elementis, & animam seu spiritum sidereum ex Firmamento.

CA-

CAPVT V.

Quod omnia scientiarum, studiorum, actionum, vitæ genera apud homines, terra, maris, vigentia testentur totam Astronomiam, id est, sapientiam naturalem cum omnibus suis speciebus in quouis homine reuera inesse & reperiri, & sic ab interno celo omnia produci, moueri, regi, & agitari, quæcunque homines in terra agant, & quæ sint astra, quibus homo sapiens debeat dominari.

VT igitur homo ad creationem, & formationem ex limo, id est, ex Macrocosmo, Deoque factus appareret, manifestum est ex superioribus, Primū, quod homo Microcosmus in Macrocosmum positus, tam cum toto Firmamento, quam cum omnibus elementis omnino concordet, ac vnum & idem sit, sola forma excepta, sicut rubedinem in vino & cum vino, & albedinem in niue, & cum niue omnino vnum & idem esse videmus. Deinde sequitur, cum homo pro se ipso, & in se ipso sit mundus integer, & qui suum proprium

prium cœlum, suum proprium firmamentum & spiritam naturæ cum sole, luna, planetis & vniuersis astris in se ipso secum habet, Ex quibus ab intra collectatur, inclinatur, dirigitur, mouetur, excitatur, ducitur, voluitur, gubernatur, docetur, illuminatur, lætificatur, contristatur, fortunatur & afficitur.

Manifestum est, Eum ab æterno Microcosmi firmamento seu anima mundi minime impelliatque cogi vt ab extra ex reuolutione & inclinatione, aut constellatione siderum cœlestium in Macrocosmo assumat & accipiat animum & affectus, hoc vel illud volendi, faciendi & operandi. Nullius enim momenti hæc est opinio. Qui Microcosmum non probe cognoscunt, in id erroris prolapsi sunt, vt statuere non dubitent, hominem ab externa astrorum influenza, ad hoc vel illud bonum aut malum, necessitate quadam Physica conditionari, prædestinari, constellari, dirigi, cogi, & agitari. Hinc pseudoprouerbium. Astra inclinant, astra regunt homi-

homines, id quod minime ita est, si iuxta illorum opinionem de astris intelligatur. Verum sciendum est, omnia quęcunque per hominem sunt tam in anima, quam in corpore, ab intra ex sua ipsius propria inclinatione, & natura oriri, & procedere. Intra, inquam, in homine est illud cœlum, ille Planeta, illud sidus, aut astrum, ex quo ad hoc vel illud inclinatur, constituitur, prædestinatur ac signatur, minimeque ab extra per constitutionem cœli externi, & illud dictum dominabitur astris, non de astris externis in cœlo seu firmamento Mundi maioris intelligendum, sed de astris internis in ipso homine vigentibus, id quod ex sequentibus magis, magisque patebit.

Hoc autem pro initio notandum præmittimus, quod cœlum externum cum sua continua revolutione convenientissimam habeat correspondentiam cum cœlo interno in Microcosmo, & hoc cum illo, quod sic intelligas. Qualis est figura cœli externi in puncto conceptionis alicuius homi-

D

nis

nis, quæ sit in matrice mulieris pen-
ens hominis ex viro iam iam emissi,
talem ille homo ex ipso homine na-
scens & crescens ab intra accipit
constitutionem suæ naturæ, & vitæ in
terris peragenda.

Illa autem constitutio, tam diu la-
tet occulta & incognita, id est, sine a-
ctu in nuda potentia, donec homo in
mundum natus, ad vsum liberæ vo-
luntatis, & rationis sese exerentis
moueri, & mundum imitari incipiat:
Tunc enim, & non prius ista cœli sui
constitutio, sese paulatim, voluere,
prodere, mouere & ostendere incho-
at, vbi nascentes istius figuræ per i-
maginationem & phantasiâ in vo-
luntate & ratione recens orta ad mo-
tum animi & operationem corporis
surgunt ac procedunt, atque cœlum
internum, in Microcosmo incipit
motum ac gressum suum, vt homo
ab intra ex ductu suæ ipsius naturæ
Idem incipiat imaginari, cogitare,
appetere, audere, dicere, facere,
Quod ante ex positione cœli exter-
ni,

ni, dum conciperetur, fuit præsignificatum.

Cœlum igitur externum in Microcosmo, quoad respectum ad hominem, est saltem speculum & præludium, per quod Astrologus hominem naturalem potest perspicere, explorare, cognoscere, atque describere. Quæ & qualisnam natura & proprietates ab initio natiuitatis suæ usque ad finem vitæ in eo sit futura ac dominatura (Quatenus Astrologice & non Theologice vixerit) Quæ & qualis sit futura eius imaginatio, quales mores, quale studium, quale genus, vitæ & mortis, quibus rebus plurimum delectabitur, & econtra, quibus aduersabitur, & omnia, quæcunque ad humanæ vitæ conditionem spectare videntur. Hæc, inquam, ex positu seu figura cœli externi erecta prognosticari, & prædicari possunt: Non quod per necessitatem aut vim coactiuam ea sic fiant, sed saltem quod præsignificentur, & quasi præfigurentur: Et sunt saltem

D. s. piet.

picturæ quædam vitæ humanæ, sicut
 alias virius quidam homo per picto-
 rem in pariete pingitur. Ex qua pictu-
 ra, eius species & proportio cum om-
 ni habitu cognoscenda exhibetur &
 ostenditur. Sic etiam nos homines
 secundum naturæ ductum viuentes,
 & Astrologiam nostram non theolo-
 gizantes ex superioris firmamenti ta-
 bula, figura, specie, & concordantia,
 quasi per speculum ab Astrologo de-
 scribimur & cognoscimur.

Naturaliter enim viuentes, natu-
 ralem habemus ex figura cœli vitæ
 nostræ descriptionem, siue ea hone-
 sta sit, siue inhonesta, siue virtuosa, si-
 ue vitiosa, ita tamen vt causa impuls-
 ua, & efficiens, sic vel ita viuendi, non
 à cœlo externo procedere, hominiquē
 patitur imprimi: Verum ab Intra ex
 cœlo nostro interno, quod est in ani-
 ma nostra hac ratione viuendi dele-
 ctata. Neq; enim Deus, neque Macro-
 cosmus hominem in medio positum
 ab extra, ad hoc vel illud bonum aut
 malum vitæ Genus Physica quadam
 necessitate cogunt aut impellunt,
 sed

sed id ipsum, quod est ex Deo, & ex Macrocosmo in nos positum, illud est, quo ducimur, quo constellamur, mouemur, instigamur, irritamur, inuitamur, regimur, & inclinamur. Vnum est, Spiritus Dei, spiraculum Dei, numen, & lumen cœleste, Spiritus sanctus, mens Dei. Alterum est spiritus nature, spiraculum mundi, lumen nature, affectus carnis, terrena sapientia, homo animalis, Spiritus sidereus, ratio hominis.

Utrumque ducit ad suam originem, & ostendit, quæ sua sunt. Natura nos instigat, mouet ac ducit nos ad naturalia. Spiritus vero Dei, quem ex Deo in nobis habemus, instigat, mouet, urget ac ducit nos ad supernaturalia, id est, eo vnde & ipse est. Duo, inquam, inspiratores sunt in nobis duo gubernatores, duo duces, duo Domini, quibus nemo nostrum pariter interuire potest. Vnus tendit enim in angustam viam ad hæreditandum, & possidendum regnum cœlorum per contemptum mundi & abnegationem. Alter in viam latam ad

intrandum in infernum neglecto regno Dei. Vnus est ex Deo qui est spiritus Theologicus vitam theologiam homini proponens ac suadens. Alter est ex natura, ex mundo, qui est spiritus Astrologicus vitam astrologiam homini proponens ac suadens. Spiritus theologicus ostendit regnum Dei & vitam æternam præditus lumine & sapientia supernaturali. Spiritus vero astrologicus sapientia & lumine naturali præditus ostendit officinam naturæ & gloriam huius mundi. Qui igitur aguntur Spiritu Dei hi sunt filii Dei, id est, qui viuunt theologicè. Qui vero aguntur, & ducuntur spiritu naturæ, id est, regnum Dei & patriam æternam nihil curantes hi sunt filii naturæ. Filii huius mundi, homines animales, non facientes voluntatem Dei, sed voluntatem carnis, quibus cum vniuersa sua gloria, & magnificentia pereundum; Quicunque illi sint, quodcumque sint, & ubicunque sint, etenim absque theologizatione Astrologiæ nemo mortalium salutem ac beatitudinem æ-

ter-

ternam consequetur. Moriendum semel est carni & sanguini, ac toti homini animali, & viuendum Deo. Quæ vita vitæ mundanæ prorsus est contraria, de quo latius in epistolis Pauli & aliorum Apostolorum. Astra vero quibus sapiens dominari iubetur, non sunt sidera illa coelestia in firmamento Macrocosmi existentia, quæ a creaturis elementorum sunt præposita; ut illuminent terram, & sint in signa ac tempora & præsent diei ac nocti, ista peculiarem suam habent rectorem dominum ac gubernatorem, videlicet animam seu spiritum mundi in septem planetas & reliquas stellas totius Zodiaci diffusum, per quas dominium suum exercet, & influxum suum habet in inferiora. Non igitur est, quod aliquis per simplicitatem opinari velit illud dominium sapientis super astra spectare ad moderationem firmamenti externi, quasi sapiens deberet regere cursum siderum, & signorum coelestium & machinam Macrocosmi sub potestatem suam redigere: solem, lunam, planetas ac stellas pro suo libitu

dirigere, & gubernare, serenitatem
& tempestatem constituere secundū
voluntatem suam. Minime ita, verum
astra quibus dominari nos debemus,
si velimus esse veri sapientes, sunt o-
mnes per imaginationem, ex corde
nostro ascendentes cogitationes, spe-
culationes, cupiditates, affectus ad
res & creaturas mundi respicientes,
& per liberam voluntatem tenden-
tes, iis non debemus nimium dediti,
nimiumve conuiuere & indulgere,
in iis latet anguis siue serpens ille le-
thalis, & infernalis hominem per o-
mnis generis concupiscentias sedu-
cens in illicitum creaturarum amo-
rem, honorem, cultum, & facit ex illo
scortatorem babylonicum: sicuti in
sequentibus demonstrabitur.

CAPVT VI.

*De duplici firmamento ac sidere in vnoquo-
que homine, & quod beneficio regeneratio-
nis in exercitatione Sabbathi homo ex
natura deteriori in meliorem
possit transponi.*

EX supradictis elegantissima do-
ctrina

Strina apparet, nimirum etiam si aliquis ex nobis per constitutionem & concordantiam cœli externi & interni in puncto suæ conceptionis, ac natiuitatis pessimam forte sortitus esset cōstellationem, & naturam ad quoduis malitiæ genus perpetrandum procliuem & pronam, ita ut etiam euidentem ad quæque facinora signaturam, siue physionomiam gestaret in facie, vultu, manibus & in toto corpore, quæ omnia certissima præberent indicia, cum non solum miserrimum, & iniquissimum vitæ genus acturum, sed etiam crudelissimum supplicium ac interitum ipsi expectandum fore, tamen de huiusmodi hominis correctione, & salute, nequaquam omnino desperandum est. Ratio est, quia præter cœlum naturale, & firmamentum astrologicum, quod est in anima nostra, aliud in nobis habemus cœlum, aliud sidus, astrum, lumen, aliamque constellationem. Quæ est Spiritus, cuius virtute freti omnia malarum ascendentium naturalium stellarum irritamēta possumus excutere, & ab-

D 5

igere

igere instar'asini, qui muscas, & culices se pungentes à tergo suo excutere solet ac abigere.

Quantumuis igitur natura in se potens est & fortis incitando, impellendoq; hominem in propria voluntate ac ratione per diuersas ac delectabiles concupiscētiās ad quoduis genus criminis, tamen Spiritus Domini in sua virtute, potētia ac fortitudine lōge superior est, & excedit naturam eo modo, quo sol lunam excedere videtur. Discat autem saltem homo atque det operam, ut cognoscat, quid sibi vtilissimum, illud Dei praeceptum de sanctificatione sabbathi, quouis die septimo exercenda, in quo exercitio pessima quaeq; transmutari possunt. Talis enim in sacrosancto sabbathi exercitio latet medicina, qualem nec tota natura cum vniuersa virtute homini exhibere valet, Cuius Medicinae gratia liber hic conscriptus est.

Finis huius libelli.

Ho-

Homo igitur generationis suæ casu naturaliter ad hoc vel aliud vitium inclinatus minime debet sibi ipsi conuiuere, aut excusationē quandam affingere quasi iure posset incusare cœlum externum. id esse in causa, quo minus honeste queat viuere, & quod bonum est, facere, nec vllō modo naturam suam peccatricem posse vinci, mutari, frangi, corrigi, aut in melius conuerti, atque ita sub prætextu humanæ imbecillitatis, spontaneam suam malitiam, auaritiam, libidinem, superbiam, intemperantiam, quasi defendere, & in vitā vitiosa pergere.

Opinionem refutandam & refutatione dignissimam & execrandam! Ad quid quæso prodesset clamor Christi, Prophetarum & Apostolorum. Resipiscite, agite pœnitentiam, conuertimini ad me & ego conuertar ad vos, exuite veterem hominem & induite nouum, fugite malum & adhærete bono, deponite opera tenebrarū & ambulate in luce. Quorsum hæc, inquā, diceretur, & p̄ciperetur, si defen-

defensio & excusatio nostra locum haberet in iudicio Diuino. Erudiri ergo se sinat talis homo à se ipso tam pès sime deceptus, & instrui per hanc utilissimam nostræ Theologiæ theologizationem, in qua non sine summa animi lætitia inuenimus, & experimur, quod præter naturæ officinā & operationem longe maius & excellentius quiddam in nobis semper præsto sit, cuius freti cognitione, & virtute, potestatem habemus resistendi non saltem vni, sed etiam omnibus, quęcunque in nobis latent, & parent, vitiis tam maximis, quam minimis. Imo potestatem non vnicum saltem lapidem, sed etiam Macrocosmi montem in nobis existentē in mare virtutis & potentię diuinę deiiciendi & submergendi, aut non solum vnicam frondem, sed ipsam quoque totam arborem scientię boni ac mali in nobis extantem radicitus extirpandi, & in hortum paradisi cœlestis transplantandi.

Ita enim in mysteriis Theologicis hæc intelligentibus patent, siquidem
ad

ad homines transferenda sunt omnia essentialiter, quæ propter diuinitus esse scripta constat.

Potestatem, inquam, habemus in nobis latentem dominandi toti naturæ, compescendi serpentem, & superandi omnes eius vires instituendiq; nobis nouam, eamque bonam, meliorem, optimam natiuitatem, erigendi & instituendi nobis nouum ex cælo nouo vitæ genus, & figuram longe feliciorem, idque solius sabbathi beneficio, per quod de die in diem possumus exuere veterem hominem, & induere nouum hominem, relabi à vitiis, & transire ad virtutes, hoc est, excutere à nobis omnes ascendentes stellas, siue flammæ diuersarum concupiscentiarum & cupiditatum ad omnis generis voluptates huius mundi subinde nos irritantium, trahentium, & seducentium.

Hac ratione salui & incolumes egredimur de domo Ægypti ex captiuitate babylonica, & euadimus ex imperio magnæ creaturæ, superamus naturam peccatricem, resistimus serpenti,

peniti, fugamus diabolum, & quo frequentiores sumus in hoc exercitio sabbathi, seu in hac theologizatione astrologia, eo magis peregrini reddimur naturæ, ut vix amplius ab illa noscamur & tangamur. Nec vilius Astrologus Physonomus signator, diuinator, artista, quantumvis industriæ ullam nobis amplius natiuitatem certam erigere aut aliquid futuri scit prognosticare, quia qui frequentes sunt in familiaritate apud Deum, sic magis magisque abalienantur à mundo ut non amplius dicantur à mundo esse, sed de cælo, etiam si corpore tenus adhuc in mundo versentur. Et quid quisque per sabbathum in inuersione mentis suæ cum Deo agat & tractet Deus cum eo in abscondito cordis, hoc non potest videri aut cognosci ab villo spiritu, multo minus ab homine. In Summa

Per solum sabbathum renouatur Phœnix animæ nostræ, quæ totā huiusmodi vnitatem, & seipsam ab intra & ab extra penitus abnegando, deponendo, respuendo, & pro nihilo reputando

tando in obliuione & contemptu opinionū, & superius plane emoritur, seipsamq; offert hostiam viuam & placentem Deo, ibiq; denuo regenerata euadit noua creatura, persona, progenies ex semine mulieris per conceptionē, ex Spiritu sancto fit filius Dei, nouus homo, imitator Christi, insequens vestigia eius, fit asor mali & sectator boni, noua planta, noua arbor, sc. bona, quæ bonos fert fructus. Hæc est vera resipiscentia, vera poenitentia, vera depositio veteris hominis.

Hic monendi sunt quidam Astrologi sume inscientiæ, qui vel totum hominem cum omnibus, quæ in eo sunt in erigendis suis natiuitatibus Dominio mundi, & astrorum subiicere non dubitarunt, quasi homo nihil plus esset, aut in se haberet, quam brutum siue bestia, Ignorantia prætereuntes constitutionem hominis in tres partes, Spiritum, Animam, & Corpus. Quæ Anima ex Zodiaco firmamentali, & quod corpus ex elementis orta saltem sunt subiecta naturæ Dominio, Spiritus autem, quem ex DEO habemus

habemus minime: nihilque attenden-
 tes ad id, quod quilibet Christi disci-
 pulus, & amicus Dei de supernis re-
 generatus, per fidem & mortem pec-
 cati, in sacrosancto sabbatho fecum
 habeat medicinam presentissimam,
 in corde suo contra omnia naturæ &
 serpentis venenosa, & lethifera vul-
 nera, nec non mandatum Diæum
 deponendi, superandi, & vincendi
 vetus cælum cum suis diuersarum
 concupiscentiarum inclinationibus,
 & in natiuitate spiritus in lumine gra-
 tiaz ambulandi. Sapientibus, hoc est,
 de Deum & seipso probe cognoscen-
 tibus, res longe melius est perspecta.
 Sciunt enim vtrumque esse in nobis:
 Deum & Naturam
 Regnum cæli & regnum mundi
 Arborem vitæ & arborem mortis
 Lumen maius & lumen minus
 Semen mulieris & semen serpētis.
 Nec non hominem inter hæc duo
 positum esse ad perpetuam pugnam
 in hoc mundo exercendam, vtrum
 horum vicerit, suum inde habebit ho-
 mo præmium. Vnicuique enim Deus
 repulsa

Theologizata.

repulsa omni callida excusatione de imbecillitate retribuit secundum opera, siue ea fuerint bona, siue mala.

Hic obseruabis exemplum de permutatione hominis ex natura inferiori ac deteriori in naturam superiorem ac meliorem.

Si sumeres lapidem quendam in loco aprico forte iacentem, & à nimio solis æstu admodum calefactum, & ponerès eum in aquam siue flumen aliquod, tum sol non amplius ipsum adeo calidum posset facere, seu calore suo posset penetrare; sic etiam in hac theologizatione Astrologiæ res habet. Accipe vel collige & apprehende totam malam tuam naturam, & affectus tuos insynceros, cupiditatesque tuas illioitas nimium in te operantes & vrgentes: tolle, inquam, & pone eos per sabbathum in mentem, siue spiritum mentis tuæ, quem habes ex Deo qui est fons vitæ, & aqua perennis; & sabbathiza in solida & constanti abnegatione tui, & omnium rerum tibi cognitarum, quæ sunt tam in te, quam extra te, vt pene

E

totus

totus tibi emoriaris, tunc omnia tua
 cum omnibus suis adhaerentibus con-
 cupiscentiarum lapidibus cadent &
 submergentur in profunditatem a-
 quae supernae, quam spiritus Dei nobis
 inrigidat, & firmamentalis operatio
 magis magisque in te cessabit, ac fatiga-
 bitur, & ascendencia cupiditarum tu-
 arum astra non amplius te affligent,
 urgebunt, impellent, portabunt sicut
 antea, sed de die in diem leuabis te-
 ipsum à durissimo illo iugo Zodiaci, &
 omnium Planetarum: renouabitur
 ut aquila iuuentus tua, & eris in-
 star infantis recens nati, ac senties in
 te operari atque moueri nouas virtu-
 tes & affectiones de coelo, fidere, &
 influencia Spiritus Diuini orientes, te
 inclinantes, occupantes, ducentes,
 regentes, &c. Ita ut cum fueris seruus
 peccati antea, & membra tua arma
 iniustitiae & malitiae praeberis, iam
 à rebus vitae tuae peractis gestis cum
 tremore abhorreas, & fretus nouo a-
 nimo, corde, affectu, desiderio & ex-
 ercizio sabbathi per Spiritum D.E.I.
 posthac seruias D.E.O. & praebeas
 mem-

membra tua arma iustitiæ, pietati, charitati, misericordiæ, mansuetudini, temperantiæ, modestiæ, castitati, &c.

Sic Astrologiam tuam recte theologizaueris, sic naturâ tuam optime superabis, corriges, emendabis, sic serpentis caput rite conculcaueris, sic insultus diaboli in te bene compe-
scueris. Hinc sabbathum verum à DE Constitutum, & mandatum contra omnis generis mali, mortem æternam animæ, & temporalem corpori nimis cito inferentis optima & cura & medela, per quam à nobis depone-
re, tollere & auferre possumus, magnum illud & grauissimum iugum & montem tanti Zodiaci, tanti firmamenti, tantorumque gubernatorum, regnum seu imperium, tollere, inquam, & in immensum mare perennis aquæ præcipitate, atque subinde nouas vires acquirere, & viuaciores euadere. Id quod Patriarchis in primo seculo bene cognitum, & usurpatum fuit, vnde etiam Enochianam sibi per huiusmodi

exercitium sabbathi mentalis potuerunt acquirere longauitatem super terram. Quod vero hoc nostro seculo prorsus oblitteratum & abrogatum est, ac res incognitissima esse videtur.

Quomodo autem vnusquisq; nostrum debeat ac possit cognoscere, & experiri in seipso: Quamnam vera & qualis sua sit Astrologia siue actio firmamentalis, siue operatio in his naturæ, & quomodo eandem debeat ac possit theologizare, hoc est, naturam vincere, filius Dei fieri: hoc sequentia capita sole clarius illustrabunt ac docebunt.

CAPVT VII.

De distributione totius Astrologia in septem Gubernatores mundi, Eorumque operationes & officia tam in Macrocosmo, quam in Microcosmo.

TOta naturæ officina cum omnibus suis scientiarum & actionum generibus ordinata est, & distributa in septem præcipue membra & regna,

gna, siue dominia secundum septem
astra Planetarum, Solis, Lunæ, Mer-
curii, Veneris, Martis, Iouis ac Satur-
ni. Qui sunt Gubernatores omnium,
rerum naturalium in tota machina
mundi per quatuor elementa extan-
sium. Lumen vero naturæ, quod A-
strologiam vocamus, aliud nihil est,
quam ipsa vita, vigor, virtus, actio &
operatio in rebus totius mundi, quæ
procedit & egreditur ex anima mun-
di, siue spiritu firmamenti, & cui se-
des est in corpore Solis, ibi enim ha-
bitat anima mundi, seu spiritus, sicut
anima Microcosmi in corde. Et in so-
le est potentissimus, vnde suas virtu-
tes, actionem & potentiâ ex sese sub-
inde diffundit in reliquos Planetas:
Lunam, Mercurium, & Venerem,
Martem, Iouem, Saturnum, & porro
in omnia reliqua sidera per totum
chaos stelliferum existentia. Per hanc
unicam animam totus mundus viuit,
gubernatur, agitur, & mouetur, tan-
quam corpus per suum spiritum.

Sol est cor & lux mundi.

In hoc corde, inquam, habitat ani-

tia, quæ illuminat omnes Planetas,
 & stellas singulas sursum supra se, &
 deorsum infra se tam diurno quam
 nocturno tempore, virtutemque su-
 am dispergit in omnia ac singula cor-
 pora, tam superiora usque ad exte-
 riorem machinæ superficiem, quam in-
 feriora usque ad centrum intimum
 in terra. Immo Sol omnia corpora-
 lia instar vitri virtute sua pertransit, &
 in illis absque vlllo impedimento o-
 peratur. Sic eius vis penetrat totum
 corpus maris, quasi vitrum absque
 vlllo obstaculo usque ad imum eius
 fundum. Sic totum corpus terræ
 vndique poris plenum soli permea-
 bile usque ad intimum circuli sui pun-
 ctum. Sic Sphæram aeris, sic sphæ-
 ram cœli sol adimplet. Sic omnes o-
 mnium regionum ac partium men-
 diangulos sua virtute complectitur,
 perlestrat ac possidet, sicut anima
 Microcosmi suum corpus, & non
 solum elementorum chaos ac cor-
 pora, sed etiam omnes omnium ge-
 nerationes seu substantias vndequa-
 que existentes, tam subtiles, quam
 crassas

crassas: tam leues, quam graues: tam molles, quam duras, metalla, montes, lapides, gemmas, petras, saxa, ligna, & quicquid adest vbique, ita vt ad ipsum terræ centrum vsque pertingat nec ibi cesset, ac deficiat eius vis & operatio. Ad solis enim virtutem penetratiuā omnia corpora, quantumuis magna, crassa, densa, omnino sicut vitrum se habent. Et quamuis oculi nostri hanc virtutem solis tam præsentem ingressiuam, penetrantē, subtilem & in omnibus agentem non adeo expresse cognoscūt & vident, sed crassa corpora in oculis nostris semper sunt & manent crassa, tenebrosa, opaca, tamē respectu solis & ad virtutē solis omnia sunt diaphana, perspicua, & penetrabilia, quæ virtus solaris omnia protrudit, & producit in terræ abscondita. Sic etiam aer talis est, qui cum ipsa solis virtute ad omnia corpora essentialiter ingreditur, omnia penetrat & adimplet. Vita enim rerum est ignis nullus. ignis potest, vrere, id est viuere absque aere. Vbicunque igitur est vitæ seu ignis seu solis virtus, ibi

etiam aer est. tam totus mundus quoad animam, & corpus suum cum omnibus, quæ in eo sunt creaturis vna est creatura per se vnumque animal, & vivit sicut animal, habens in se spiritum suum vitalem septimoda operatione præditum seu diffusum in septem Planetas, in omnes stellas, & in omnia elementa, elementorum genera, vegetabilia, mineralia, & animalia. Elementum ignis habet suam officinam seu sedē in corpore solis Planetarum & omnium stellarum: in isto igne habitat phoenix mundi siue anima mundi, quæ operatur omnia, & est lumen naturæ Vulcanus cœli Arphæus naturæ.

Aer est eius respiratio & balsamus

Aqua est eius sanguis

Terra est eius caro,

Similiter etiam se habet in mundo minore, id est, in homine qui quoad animam, & corpus (præter formam) per omnia respondet mundo maiori, tanquam filius suo patri, quia ex illo sumptus, & in illum positus.

In corde est sedes siue habitaculum

lum animæ parui mundi seu spiritus
 fiderei, cuius virtus, vita, motus,
 natura, vis, operatio, subinde exeun-
 do sese diffundit in reliqua, seu prin-
 cipalia membra Microcosmi: Cere-
 brum, Hepar, Pulmonem, Fel, Lien,
 Renes, & subinde in vniuersum cor-
 pus in omnes musculos, venas, ner-
 uos, partes, & extremitates totius
 Microcosmi. Atque sic vnica illa ani-
 ma in corde residens totum corpus
 portat, gubernat, agit, ducit, mo-
 uet, secundum naturam & proprie-
 tatem horum septem principalium
 membrorum, per quæ corpus facit o-
 mnia opera sua, tam artificiosa & sub-
 tilia, quam simplicia, & rudia: sicut a-
 nima Macrocosmi in septem guber-
 natoribus sui corporis, reliquisque
 stellis laborans omnia creata produ-
 cit.

Quoad concordantiam igitur ho-
 rum septem gubernatorum Planeta-
 rum, Astrorum seu virtutum in ma-
 iore & minore Mundo: certum est,
 quod

E 5

I. Cor

1. Cor	In Microcosmo idē sit, ac valeat, q̄	1. ☉	In Macrocosmo.
2. Cerebrū		2. ☾	
3. Pulmo		3. ♀	
4. Renes		4. ♀	
5. Fel		5. ♂	
6. Hepar		6. ♃	
7. Lien		7. ♄	

Quod Elementa vero habeant

1. Caro	Microcosmia- natomia- am cū	1. terra	Macrocosmi:
2. Sanguis		2. aqua	
3. respiratio		3. aere	
4. calor		4. igne	

In carne enim Microcosmi latet omnium vegetabilium, ex terra nascentium, essentia, natura & proprietas per totū corpus compacta & dispersa. In sanguine existit mineralium, & metallorum essentia, natura & proprietas, ex aqua nascentium, per totā sanguinis regionem dispersa. In respiratione, cuius sedes est in pulmone, in viceribus, & in venis, & in omnibus poris musculis, & cætera, est essentia, natura & proprietas omnium aereorum

rum creaturarum, & per totum corpus dispersa.

Porro quoad concordantiam utriusque luminis, tam in maiore quam in minore mundo, sic res habet. quæcumque homo in terris viuens, primū theoricæ ab intra in corde speculādo, meditando, scrutando, inquirendo, excogitando inuenit, & deinde per voluntatem seu desiderium suū liberum producit, conatur, tētat, instituit, tractat, operatur, & ad praxin trāsferit in quocunq; genere sciētiarū, artium, facultatū, &c. (excepta theologia, quæ non est inuentū humanum) studiorū, opificiorum, laborum, & negotiorū; siue ea ad bonum siue ad malum conferantur. Hęc omnia sub vno nomine comprehensa vocantur lumen naturæ, siue Astrologia, siue sapientia naturalis, ex cœlo naturali siue firmamento, id est, ex astris oriunda.

Ista sapientia, istudque lumen est anima hominis in corde habitans, & agens, quæ si in virtute sua exaltatur sibi data, & per creationem infra, idem potest, (& plus) quod anima

natur-

naturæ in Macrocosmo, cuius sedes est in sole, quia homo Microcosmus est, & quinta essentia, ex Macrocosmo extracta. Cum vero omnes & singulæ scientiæ, artes, facultates, ordines, status, vitæ genera, & studia apud homines in terris vigentia oriantur, & procedant ex interno inuisibili cœlo, firmamento atque astro Macrocosmi, & est extractū. (Nam habet singularem anatomiam, distributionem & conuenientiam ad officia & operationes, septem gubernatorum mundi ad extra) eos Planetas prout ordo istorum gubernatorū in firmamento cœli extantium, oculis nostris expositus est, enucleabimus.

Ac primo Saturnum supremam sphaeram occupantem tractabimus, nimirum, quænam sit istius cœli, astri, vel sideris cum suis adiunctis stellis, Theorica, & practica apud Microcosmum, hoc est, quæ sit eius conditio, natura, proprietas, virtus & inclinatio, quid scientiæ, quid artis, & industriæ, quid ordinis, quid studii, quid fortunæ, quid boni, & quid mali homines

mines ex illo hauriant, & in terris tractent.

Ex quo patebit Saturnum non tantum esse extra hominem in mundo maiore, sed etiam intra hominem cum omni suorum adiunctorum siderum legione & inclinatione.

Demde quomodo tota huius Planetæ Astrologia, hoc est, natura, proprietas, operatio in homine per exercitium sabbathi debeat theologizari.

CAPVT VIII.

De Astrologia Saturni, qualis ea sit, & quomodo debeat theologizari. b

Saturnus, quoad descriptionē suā substantiæ & naturæ in Macrocosmo est vna ex præcipuis illis septem stellis quas Planetas vocamus, siue gubernatores mûdi in regione æthereæ sub firmamento seu Zodiaco proxime ambulans, & in certa sphaera seu circulo seu mansione ordinata, cuius circuli ambitum spatium temporis 30. anno-

annorum, 12. signa cœlestia in Zodia-
co extantia semel peragrando absol-
uit. corpus eius ex elementis ignis or-
tum & illuminans: hoc est, fouens, &
gubernans terram, & quæ in terra, &
quæ super terram sunt, & corpus i-
gneum globosumque astralica eius
vis, quæ est spiritus firmamentalis
seu sidereus est inuisibilis. Ea autem
natura & proprietate Saturnus ex
prima creatione condonatus est, vt
splendoris ac luminis sui virtutem
atque operationem dimittat exerat-
que in suis subiectis, in quatuor ele-
mentis hic illic existentibus, vt sunt
vegetabilia, mineralia, animalia, pro-
prie, & in specie ad eum pertinentia,
in quibus talem efficit, & fabricat na-
turam atque virtutem, qualem ipse
met in se habet. Subiecta autem sua
Saturnus habet in omni genere crea-
turarum, sibi appropriata. Inter vege-
tabilia habet sua germina, suas her-
bas, suas plantas, suos flores, suas ar-
bores; in quibus suo modo per influ-
entiam suam operatur. Sic inter mi-
neralia & metalla, item inter anima-
lia,

lia, reptilia, crescibilia, iumenta, bestias, aquatilia, & volatilia. Tota enim creaturarum huius mundi Vniuersitas cum ipsis nobis hominibus in septem genera vel ecclesias est diuisa, & in omnem regionem dispersa, quæ in virtutibus, ac proprietatibus suis naturalibus, tam internis, quam externis hisce septem gubernatoribus respondent. De Astronomica vero Saturni & reliquorum Planetarum conditione: Qualem scilicet, inter se habeant motum, positum, cursum, quantitatem, distantiam, oppositionem, coniunctionem & huiusmodi alias dimensiones, Item de discrimine ponderum eorum in metallis, &c. nostrum ea hic tractare non est institutum.

De huiusmodi libris consule libros Astronomicos publice passim extantes. Item libros chymicos, & similes: Verum nos hoc potius tractamus & ostendimus, quomodo omnia omnium hominum studia & officia, vitæq; genera, originē suam ex astris habeant, & ad quem Planetarum vnumquodq; refe-

referendum sit. Deinde quomodo tota Astrologia debeat theologizari, hoc est, quomodo quilibet nostrum veterem illum hominem ex Astrologia factum debeat cognoscere, discernere, odisse, exuere, deponere, & abnegare cum omni sua sapientia, scientia, cognitione, prudentia, industria, arte, & quicquid homo ex naturæ donis habet, occupat, & possidet; & in abnegatione sui ipsius ac omnium, quæ habet tam intus, quam extra, repuerascere ac infans, imo stultus fieri. Et nouum hominem, qui secundum Deum creatus est, induere: in nouitate vitæ ambulare: mori peccato, & viuere iustitiæ; cognoscere babylonicam illam meretricem; & eius bestiam, & præseruare se ab illa, cognoscere arborem vetitā, & comedere de arbore vitæ, transilire de natura in gratiam, noua creatura fieri, renasci, transplantari: septimum diem rite sanctificare & similia.

Hæc est huius operis nostri intentio, meta & finis. Saturnistæ igitur, vel Saturnicolæ, quorum animus, desideria

deria, voluntates, inclinationes, affectus, concupiscentiæ, voluptates, cogitationes, speculationes, inventiones, actiones, & labores Saturno adscribuntur, quoad studium, & vitæ genus, sunt homines in quibus est ac viget omnis generis scientia, & industria primū totius agriculturæ, vt sunt rustici, pagani, coloni, ruricolæ. Item mæssores, trituratores, bubulci, subulci, pastores pecorum, frumentarii siue qui mercaturas ex frumentis, & leguminibus exercent. Item vinitores, qui vina colunt, hortulani, in summa, tota agricultura cum omnib. suis specieb. Deinde tota ars & sciētia ædificatoria, sub qua omnis generis artifices & opifices comprehenduntur, vt Cæmentarii, lapidicæ, fabri lignarii, scriuarii, & in summa œconomiæ siue rei familiaris administratio cū parsimonia & frugalitate cōiuncta. Porro tota ars, & scientia metallica, quæ docet rationem scrutandi & explorandi viscera terræ, effodiendique mineralia, metalla, & opes irritamenta malorum, Theauristæ, & quicunque ex

F

terra

tērra per labores manuum suarum victum suum querere, & sumere videntur. Nec non Pannifices, textores linteaminum, futores, sartores, charitifices, homines solitarii, vt Monachi Eremitæ, hisque similes; Quoad animum & vitia Saturnistæ sunt homines Auari, lucri cupidi, vsurarii, foeneratores, Iudæi, telones & publicani, Codri, tenaces, parce viuentes, Mammonistæ suis saltem propriis commodis inuigilantes. Item fures, latrones, spe pseudomonetarii, lictores, pseudoiudices, carnifices, incantatores, & malefici, item homines natura austeri, morosi, tristes plus, quam læti, cogitabundi, melancholici, phantastæ, multum silentes, tædiofi, infideles, sacrilegi, & quæcunque huiusmodi vitæ genera. Item: Φιλόπονοι & laboriosi, negotiosi cum vi continue sese voluentes, maccrantes, & defatigantes, & quod præterea his simile apparet. Quoad quantitatem corporis & mores externos, Saturnistæ sunt homines senio & ætate confecti, tam viri, quam mulic-

mulieres, canitie obducti, corpore gracili, & macilenti, rara barba, oculis profunde in capite iacentibus, forma neglecta, minusque spectabili, semper torue videntes *ἀνοχάστοι*, claudicantes, mendici, valetudinarii, &c. Hæc hominum studia, & vitæ genera omnia atque singula, vt passim inueniuntur, & videntur inter omnes nationes, populos, gentes, & totius orbis terrarum ad Saturni cælum, regionem, dominium, naturam & inclinationem referuntur, Omnes, inquam, huiusmodi homines cum omnibus suis studiis, & vitæ generibus, tam honestis, quam inhonestis, tam bonis, quam malis, tam priuatis quam publicis, Saturnicolæ sunt, eo quod in tractatione Saturni, hoc est, in natura luminis Saturni exhaustenda operam, & tempus suum collocant. Et ea quæ Saturni sunt in naturalibus rebus diligenti studio, & inquisitione eliciunt, scrutantur, producunt & manifesta faciunt. Omnes horum hominum industriæ inuentiones, artes, actiones, & labores

omni tempore processerunt , & adhuc procedunt ex interno inuisibili, quod est in Microcosmo , & sunt partes luminis naturæ in quo homo ambulat, siue bene siue male, siue honeste siue turpiter pro diuersitate flexibilis suæ voluntatis, ac desiderii, tam ad bonum, quam ad malum.

Versantur igitur hi homines omnes circa subiecta Macrocosmi externa, sine quibus vanus esset luminis naturæ vigor , conatus. Tendit enim omnis actio Microcosmi ab intra in substantiam Macrocosmi ad extra. Ibi enim hominis opera perficiuntur. Quia homo scientiam quidem laborandi, & colendi terram, agros, domos extruendi, metalla quærendi & tractandi, &c. in se habet ex lumine naturæ. At subiectam materiam & instrumenta in se non habet. Sunt enim ea ex Macrocosmo, & perficiunt opus suum per lumen naturæ inuentum & excogitatum. Sic nunc omnia opera hominum externa ab intra ex inuisibili astrorum interno, subinde per cogitationes & imagina-

ginationes ascenduntium & emicantium revolutione oriantur, & per externas operationes ac labores perficiantur, possumus ex quouis opere hominis videre, & cognoscere constitutionem cœli interni, qualem quisque artifex habuerit positum, quales ascendentes, quales motus, constellationes, & inclinationes, ubi mirum est, videre luminis naturalis varietatem. Hinc, quo maius artificium in externis operibus apparet, eo maior & perfectior ab intra fuit constitutio & influentia, cœli interni apud hominem artificem. Sciendum igitur est omnem cuiusque scientiæ, artis, & facultatis speciem esse singulare sidus, astrum, inclinationem & influentiam e cœlo interno ascendentem, & speciatim in homine lucentem, agentem & operantem. Omnes igitur Saturnistarum cogitationes, imaginationes adinventiones, cupiditates, stûdia, & intenciones, siue ad bonum siue ad malum flexæ seu inclinatæ sunt astra siue sidera ex cœlo interno adscendentia, ut sint operatio

F 3 ratio

ratio Saturni in anima Microcosmī cum suis sibi conuenientibus astris, in quibus cogitationibus & operationibus callidus ille serpens (quem fere nemo hoc nostro seculo nosse videtur) potens est, & dominatur per licentiam à Deo sibi permissam, tentandi & probandi hominem in medio positum per ista luminis naturæ, & rerum huius mundi delectamenta, amorem & desiderium, concupiscentiamque eius à bono ad malum, à Deo ad creaturam, ad quam homo, (proh dolor) nimis est proclivis & promptus. Innumera sane & infinita est multitudo hæc hominum in terris degentium, qui in hac Astrologiæ specie seu praxi reperiuntur: Est enim (quod mystice dictum volumus) vna ex septem illis Ecclesiis siue generationibus mundi, siue populorum reginæ cœli inservientium siue babylonicam meretricem venerantium & colentium, & bestiam septem capitibus, decemque cornibus præditam adorantium, Et hic est sensus qui cum sapientia dormit,

id quod ex sequentibus melius patebit.

Iam sicut cœlum externum in Macrocosmo semper, & subinde perpetuo motu voluitur, & circumgyratur, in quo sunt alia atq; alia semper ascendencia, semperq; descendencia sidera ita vt perpetua sit mutatio, & vicissitudo actionum naturæ laborantis in mundo maiore, vbi nunc est hiems, nunc Ver, nunc Æstas, nunc Autumnus, nunc dies, nunc nox, nunc serenitas, nunc tempestas, nuncnix, nunc pluuia, nunc venti, nunc procellæ, nunc hoc, nunc illud, &c. Quæ omnia sunt astralicæ operationes cœli Macrocosmi. Sic etiam talis est cursus, vicissitudo, motus & reuolutio siderum, subinde adscendentium & descendētium in cœlo siue anima mundi minoris, hoc est, anima siue spiritus Microcosmi fidereus, est spiritus inquietus, in quo semper mouentur, excitantur & sentiuntur adscendentes cogitationes, nouæ cupiditates, variadesideria nunc hoc, nunc illud, nunc sic, nunc ita volentia, nolentia, nunc

lætamur, nunc tristamur, nunc his
 nunc illis occupati sumus negotiis, &
 laboribus, quæ omnia nihil aliud sunt
 quam Astrologiæ Microcosmicæ o-
 mnibus nobis pie eisdem vti volenti-
 bus theologizandæ: Quomodo au-
 tem, & quare Astrologia Saturni in
 homine debet theologizari? Respon.
 Si tu me rogas. Quare & quomodo o-
 mnes scientiæ naturales ad Saturni A-
 strologiam pertinentes, vna cum o-
 mnibus vitæ Saturninæ generibus, de-
 beant, ac possint theologizari.

Ego te vicissim rogo, vt dicas mihi
 causam, quare secundum illud Dei
 præceptum sex diebus debeamus la-
 borare, & opera nostra conficere, se-
 ptimo autem die sabbathum sanctifi-
 care, vel quare non possimus intrare
 regnum Dei, & beatitudinem non
 possidere in vita æterna, nisi fuerimus
 conuersi, & sicut infantes efficiamur.
 Hæc enim omnia vnâ & eandem
 habent rationem atque causam, ad v-
 num tendunt, vnum volunt, ad vnum
 spectant. Responsio igitur est. Ideo
 debemus Astrologiam theologizare,
 ideo

ideo debemus sex dies laborare, & septimum sanctificare, ideo debemus conuerti, & sicut infantes fieri, quod ad possessionem siue acquisitionem regni cœlorum non nisi omnino noua creatura requiratur, nouus homo de cœlo, de supernis regeneratus, renatus ex semine immortalis non vetus homo ex terra, terrena quærens, terrenis inhians, terrenis gaudens, terrenis occupatus, delectatus, terrena amans, possidens, sapiens, non inquam talis, verum vt iam diximus homo de supernis renatus, quærens ea, quæ sursum sunt, nõ quæ deorsum, non ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri oriundus, sed ex Deo. Quo melius autem à rudiorib. intelligamur tractabimus primum paucis in genere, quid sit Astrologiæ theologizatio, postea aggrediemur nostrum Saturnum, cū suis professionibus & facultatibus, vbi oculariter demonstrabimus, quod in sola Astrologiæ theologizatione, quærenda, & inuenienda sit ianua paradisi ad vescendum ex arbore seu ligno vitæ, quæ est in medio paradisi,

F

5

item

item, quænam sit angusta illa porta, quæ ducit ad vitam, quam pauci inveniunt, & spatiosa via abducens in exitum, quam multi ambulant. Item quæ sit babylonica illa meretrix cum qua omnes mundi populi scortantur, &c. & plurima eaque maxima mysteria theologia hic intelligentibus ostenduntur, quæ alias ab omnium mortalium oculis abscondita sunt, & manent. Astrologiam igitur theologizare nihil aliud est, quam sex dies laborare, & septimum sanctificare, hoc est, à labore quiescere seu desistere, & in Deo cum spiritu, anima & corpore servari, id quod Deus pater populo suo in veteri Testamento per legem serio demandavit his verbis, Recordare diei sabbathi ut sanctifices illum, sex dieb. operaberis & facies opus tuum, at die septimo, sabbatum erit Domino Deo tuo: non facies ullum opus, neque tu, neque filius tuus, neque filia tua, neque servus tuus, neq; ancilla tua, neque animal tuum, neque peregrinus tuus, qui est in portis tuis, sex enim diebus fecit.

Domi-

Dominus cœlum & terram, & mare, & quæcunque in eis sunt, & requieuit in die septimo. Idcirco benedixit Deus diei sabbathi, & sanctificauit: item sex diebus facies opera tua, die autem septimo quiesces, vt conquiescat bos tuus & asinus tuus, & respiret filius ancillæ tuæ, & peregrinus. Et in omnibus, quæ dixi vobis, cauti eritis (nimis propter serpentem.) Item observa diem sabbathi, vt sanctifices eū, vt præcepit tibi Dominus Deus tuus: sex diebus operaberis, & facies omne opus tuum, die autem septimo, erit sabbatum Domini Dei tui. Etiam si autem hoc mandatum Diuinum de labore, & requie saltem corporali, & externa obreficiendas corporis vires apud vulgus visum fuerit, & adhuc videatur dictum esse, attamen ii, quibus tam inter Iudæos quam Christianos datum est nosse & intelligere mysteriamentis Dei, eiusque rei, ii, inquam longe profundior ac potentior huius præcepti de sabbatho sanctificando cognouerunt causam atque rationem.

In.

In nouo Testamento Astrologiam theologizare est iuxta doctrinam Prophetarum & Apostolorum accipere regnum sicut puer aut infans, renasci de supernis, renunciatis & relictis omnibus, abnegare seipsum, & quærere regnum Dei, quod absconditum latet in nobis, tanquam thesaurus in agro. Labores sex dierum sunt omnes actiones, operationes, studia, officia, negotia, & occupationes omnium hominum in vniuersa terra, & in omnibus insulis & in omni mari, & per omnes ordines, status & vitæ genera. Quicquid vbiq; omnes homines omni tempore agunt, student, tractant, operantur, faciunt, hoc faciunt per lumen naturæ iuxta suas diuersas scientias. Pars autem septima ex iis laboribus, studiis & actionibus hominum refertur ad Saturnum, cuius species supra recitauimus. Porro sanctificatio sabbathi die septimo diuinitus ordinata & hominibus demandata est feruari semel in septimana ab omni opere & tractatione rerum naturalium, & studio-
rum

rum actualium, desistere ab Astrologica vita, hoc est, deponere omnem modum & actionem tam animi, quàm corporis per absolutam abnegationem & obliuionem vniuersæ creaturæ & sui ipsius tam intus, quam extra, totum se Deo tradere, & offerre cum omnibus, quæ sumus, quæ in 6 diebus cognouimus, studuimus, acquisiui-
mus, & lucrati sumus per labores nostros tam in donis sapientiæ internis, quam in rerum externarum comparatione. Et huc & in hoc centrum tendit Diuinum mandatum de sanctificando sabbatho, vt ex sequentibus iucundissime patebit.

CA.

Declaratio specifica, quemadmodum Astrologia Saturni in homine debeat ac possit theologizari.

Postquam haftenus audiuius, quod omnes omnium hominum scientiæ, actiones, studia, & vitæ status inuitabili quadam ex necessitate, debeant theologizari, siue per exercitium, atque sanctificationem sabbathi mentalis deponi, abnegari, exui & pro nihilo reputari, volumus iam speciatim videre, quomodo Astrologia Saturnia nobis theologizanda sit: siquidem infinita est horum multitudo Saturninam saltem Astrologiam tractantium, & exercentium.

Statuimus autem primum in Paradoxico quodam sensu, hoc est, supra communem vulgi intellectum, quod nullus vnquam agricola, colonus, villicus, hortulanus, Olitor, vinitor, œconomus, ædificator, metallicus, figulus, textor, sartor, sutor, & cæteri, regnum Dei intrare, & ad vitæ cœlestis

lestis possessionem peruenire queat, nisi cœlum suum Saturnium cum omnibus suis ascendentibus stellis discat propellere, potestati suæ subiicere, & omni eius inclinationi per instinctum serpentis ad malum tendenti resistere, illi dominari, eamque vincere: Dii boni dicet hic ignarus ex instinctu serpentis, qualis hæc est tuæ Astrologiæ theologizatio, quam tu hic tractas?

Quis mortalium credere potest, hominem agricolam, villicum, œconomum, vinitorem, figulum, metallicum, mechanicum, fabrum, &c. non posse esse futurum hæredem & possessorem regni cœlestis? contemnendumne & omnino reiiciendum est lumen naturæ, cessandumq; ab omni labore? Nihil ne prorsus debemus facere, operari, studere, discere, scrutari, sed plane otiosi esse?

Vnde victum & amictum cæteraq; necessaria ad vitæ sustentationem, accepturi sumus? Cum nemo ex iis ad salutem æternam possit perungere

te, quicunque occupati sunt supradictis studiis, laboribus & operibus. Mira sane & à veritate aliena videtur esse huius libri sententia.

Respondeo : Hæc non nisi ignorantibus mira videntur & obscura, à veritate autem ne latum quidem unguem aliena. modo recte intelligantur & accipiantur. Nihil enim tam bene & veraciter potest dici aut scribi, quod per rudiores & minus intelligentes non queat in dubium vocari aut etiam pro mendacio æstimari. verum lectio lecta placet, decies repetita placebit.

Ecce hæc est nostra sententia.

Si tu es agricola, colonus, villicus, œconomus, hortulanus, olitor, vinitor, figulus, metallicus, faber lignarius, ædificator, aut alio quodam vitæ genere simili occupatus, tunc constitutus es, & ambulas in sphaera Saturni & regeris ab astris quæ in te sunt Saturninis in imaginatione, cogitatione, & sensib. tuis subinde orientib. tibi dominantibus, huc illuc te inclinantib. prout

prout voluptas tua per te voluntatem
 te trahit, & serpens internus tibi sug-
 det. Iam nisi tu vt sapiens cautus fue-
 ris, & attentus, & astris tuis in te cur-
 rentibus, & operatibus dominaberis
 siue Astrologiam tuā theologizabis,
 h. e. nisi tu discas sabbathizare, & ab
 omni opere cessare, ac feriari die Do-
 minico secundum mētē, & sensus
 p̄cepti Diuini: impossibile tibi est &
 manet omnino vllō modo intrare re-
 gnum Dei & peruenire ad salutis æ-
 ternæ possessionem. Manifestissimum
 enim liquidū tibi faciā, quod nullus
 vnquā agricola, villicus, rusticus, œ-
 conomus, metallicus &c. intrare po-
 tuerit regnum Dei, qui sanctificatio-
 ne sabbathi neglecta & omīssa, ex hoc
 discessit mundo. sed recte velim hoc
 accipias.

Mea est sententia, nullum Saturni-
 stam, quales sunt iam recitati, regni
 cœlorum posse ingredi, sed oportere
 eum penitus conuerti, vt sicut infans
 efficiatur, tum demum idoneus est re-
 gnum Dei capere, intrare, & posside-
 re, non quidem vt agricola, villicus,

G

œcono-

œconomus, ædificator, vinitor, oli-
tor, metallicus, figulus, quia huiusmo-
di opificiis, ibi nihil tale agendum
est. Sed fac sis, vt puer, vt infans, vt
noua creatura, vt filius Dei, nemo e-
nim adscendit ad cœlum, nisi qui de
cœlo descendit, filius Dei qui est Chri-
stus. Quotquot autem receperunt
eum, dedit eis potestatem filios Dei
fieri. Iohan. i. Recipere autem Chri-
stum requirit inuitabilem depositi-
onem & mortificationem, immo de-
structionem veteris creaturæ, veteris
hominis externi, creati, & renascenti-
am eius de supernis, vnde Christus o-
riundus est. Rationes igitur & causas
propter quas agricola, villicus œco-
nomus, ædificator, metallicus, figu-
lus, textor, &c. non possit venire in
cœlum, sunt hæ.

Prima, quia in cœlesti paradiso, seu
regione cœlorum non sunt agri, nec
boues, nec aratra pro agricolis, nec
villæ & rura pro villicis, nec domus &
promptuaria pro œconomis, nec la-
pides, nec ligna pro ædicatoribus,
nec vineta & bidentes pro vinitori-
bus,

bus, nec horti, herbæ, plantæ, semina, pro olitoribus, nec montes metalliferi pro metallicis, nec lutum & argilla pro figulis, nec lnum & lana pro textoribus, &c. Ergo ibi non est opus vlllo agricola, œconomo, ædificatore, metallico, figulo, textore, nec illi qui ibi habitaturi sunt indigebunt eiusmodi scientia, & industria. Hæc enim omnia sunt & reperiuntur sub Zodiaco in hoc mundo corruptibili, vbi in extremo die, vna vice simul & semel cum mundo tollentur & cessabunt.

Quatenus mi agricola, tuus ager, tuus bos, tuumque aratrum post extremum diem ad cœleste regnum transportabitur, eatenus tu ipse etiam cum tua scientia & industria post hanc vitam regnum cœlorum intrabis, hoc est, nunquam. Exuas igitur veterem hominem terrenum & naturalem, cum omni sua scientia, prudentia, calliditate, qua vsus es in tractatione rerum naturalium & indue nouū hominem illū, qui solummodo cœlestia sapit, & appetit, & ad cœlestia te perducit,

per exercitium vesi sabbathi in spiritu mentis tuæ singulis septimanis habendum. Et quatenus mi vinitor tua vinea, tuusque bidens in regno cœlorum post extremum diem inuenietur, eatenus etiam tu cum tua scientia & industria vinitoria, ibi comparebis, hoc est, Nunquam. Vetera enim omnia tunc transierunt.

Et quatenus mi Oeconome tua suppellex & promptuaria in æterno regno post deletum mundum reperientur, eatenus etiam tu ipse ibi aderis cum tua scientia & industria domesticæ parsimoniz, hoc est, Nunquam. Non enim talia acturi sumus ibi, qualia hic solemus, & quatenus mi Hortulane, mi Figule, &c. tua olera, herbar, plantę, arbores cum horto, tuumque lutum & argilla post deletum mundum remanebunt, & in cœlum, perpetuum transferentur: eatenus etiam tu ipse cum tua scientia, & industria plantatoria, & figulina ad cœlestem mansionem promoueberis, hoc est, Nunquam. Deficientibus igitur subiectis, & materia, quid tibi

tibi scientia prodesset? Sic etiam
 res habet cum omnib. reliquis scien-
 tiarum, & artium generibus ad Satur-
 ni Astrologiam pertinentibus, ut sunt
 Metallici, Cementarii, Lapidarii, Fa-
 bri ferrarii, & lignarii, omnisq; gene-
 ris Mechanici, Carbonarii, Frumen-
 tarii, messorum, pastores pecorum,
 pannifices, textores, sartores, sutores
 & similes. Omnes hi materiam & sub-
 iecta sua, circa quæ versantur, & qui-
 bus occupari sunt, habent extra se in
 Macrocosmo, quo dempto, & subla-
 to omnia illi erunt adempta & subla-
 ta. Sapientiam vero, industriam, ar-
 tem & intellectum opera sua rite in-
 stituendi, tractandi & perficiendi ha-
 bent intra se in anima sua, in qua est
 lumen naturæ, quæ anima, quod lu-
 men nihil aliud sunt quam cælum, &
 firmamentum astrale in Micro-
 cosmo, ubi singula, scientia, ars & o-
 pificium, suum peculiare habent si-
 dus cum ascendentibus siue conue-
 nientibus. Hæc igitur scientia, & ope-
 ratio semel in septimana est deponen-
 da & exuenda, & sabbathizandum in

Deo, ut Deus suum in nobis opus agat & operetur, nimirum opus nostre conuersionis, poenitentiae, emendationis, renascentiae, & nouae creationis, ut fiamus idonei ad regnum eius post mortem, atque resurrectionem ingrediendum. Deinde etiam hanc ob causam nullus ex supradictis regnum coelorum videre, intrare, possidere potest, quia talis opifex natus, saltem ex carne, & sanguine & est creatura ex terra, ex hoc mundo, & est filius firmamenti, proles naturae. Et quantumuis in rerum naturalium cognitione excellit, tamen omnis eius scientia & cognitio cum vita temporali finem est sumptura, oportet esse hominem novum, ex D E O renatum, regeneratum, nouam creaturam, qui coeli capax esse velit. Nihil enim terrenum potest capere & possidere coelum, ergo nemo eorum, quos hactenus recitauimus, & in sequentibus recitaturi sumus, eo perueniet, nisi conuertatur, & fiat sicut infans, qui horum nihil nouit. Nouum non aliud coelum futurum est,

&

de noua terra. Verem tractant, loquitur ille, qui facit omnia noua Apocalyp. 21. Omnia noua facta sunt. Nouū itaq; cœlum nouos requirit incolas, siue idoneos & sui capaces: sicut enim homo primus ex veteri cœlo, & ex veteri terra creatus est, & ex semine mortalitatus, in qua terra temporaliter habitat, sic cum quoque oportet ex illo nouo cœlo & ex illa noua terra creari, & ex semine imortali renasci, & generari, in qua terra vult æternali-ter esse & inhabitare.

Tertia ratio est, quia lumen salutis cum omnibus scienciarum suarum generibus ad hanc saltem vitam datum est homini, ad colendam terram, ad labores manuum suarum, ad manducandum panem suum in sudore vultus sui, & spectat saltem ad sustentationem vite naturalis, & temporalis in corpore mortali degente. Mortuo autem corpore, & deleto mundo, tale nihil remanet: non igitur opus habemus frumentis, vineis, ædificiis, tentoriis, domibus, vestibis, cibis, ideo nec scicariæ & studio comparandi

& laboranda talia. Cessante causa cessat effectus.

Quarta ratio. Quia homo finaliter non conditus est propter hunc mundum, aut propter ea, quæ hoc in mundo sunt, sed potissimum propter regnum Dei, ubi nihil horum reperitur aut in usu est; quæ hac in vita per diversas hominis naturæ officinas apud homines passim aguntur & tractantur.

Quinta. Quia homo propterea ad tempus hunc in mundum constitutus est, ut ex inferioribus adscenderet & aspiraret ad superiora, h. e. ut ex sapientia, seu humine naturali, tamquam ex speculo seu umbra discat cognoscere, & apprehendere lumen, & sapientiam coelestem, ad cuius maiestatem & gloriam omnia naturalia, quantumvis gloriosa, plane evanescent & annihilantur. Acque ita relicta luce inferiore & minore arripiat, & prosequatur lucem maiorem, & superiorem. Et discedens ex hoc mundo transitorio relictis ac pro nihilo reputatis omnibus, quæ hoc in-
tem-

tempore ex mundo accepit, & habuit, & possedit, abnegatoque seipso tanquam nudus, & recens infans in veram illam & perpetuam patriæ æternæ mansionem, atque regionem demigret. Atque sic eo veniat ieiunus & euacuatus ab omni naturalis scientiæ professione, quasi omnino nunquam in hoc mundo fuisset, ac ne minimum quidem huius mundi statum cognouisset.

Hæc autem non in eum finem proponuntur, & scribuntur, ut cedant in contemptum philosophiæ vel scientiarum, artium, Facultatum naturalium. Quæ sunt & vigent apud homines, & quæ in hac vita non possunt non esse, sed potius, ut nos freti luminis naturæ sagacitate, ulterius ducamur, progrediamur, & excitemur ad cognitionem maioris illius luminis, quod nobis renascentiam, vitam & salutem æternam conferre potest. Omnibus enim regni Dei cupientibus, & desiderantibus, exuendus est vetus ille homo, ex natura factus, & deponendus, immo in absolutam abnegationem

tionem, & obliuionem, tam simplicius
 quam omnium eorum quæ habuit;
 possedit, statuit, cognouit, didicit;
 sepeliendus & induendus nouus ille;
 qui secundum DEVM creatus est,
 ubi non est Iudæus, neque Græcus,
 neque mas, neque foemina, neque
 liber, neque seruus, sed creatura no-
 ua, ad possidendum, inquam, re-
 gnum DEI, noua requiritur creatu-
 ra, in qua nihil ex veteri fermento
 sit residuum. Vetus fermentum sci-
 entia est boni & mali ex arbore veri-
 ta, homini oborta & prudentia, siue
 calliditas serpentis. Nouum vero
 fermentum est sapientia coelestis,
 simplicitas columbae, ex qua sola flu-
 it vita, & beatitudo vera, & quæ et-
 iam sola dominabitur in electis re-
 gni DEI hæredibus, naturali il-
 la semel absorpta, delesta, & extin-
 cta.

Talium enim modo est regnum
 coelorum, qui ex veteri creatura
 sunt conuersi in nouam, & sicut in-
 fantes

fantes facti, qui nec bonum, nec
malum vnquam cognouerunt. Mat-
thæi decimo octauo, & Iohan-
nis tertio.

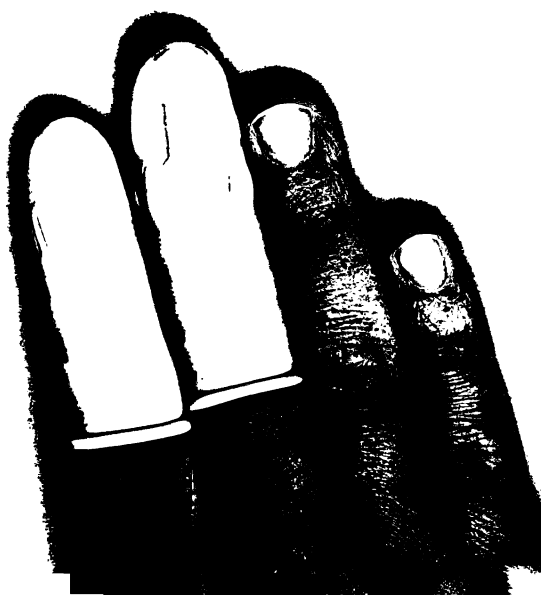
F I N I S.

INIT

77

1870

factores facti, qui nec bonum, nec
malum videntur cognoscere. Malum
est, quod dicitur, et bonum
est, quod dicitur.

F I N I S

